

Pengantar

Sisipan

Bab 1: Pengantar

Bagian 1.1: Masalah Perumahan di Kampung Bahru Ampang

Bagian 1.2: Tujuan Kuala Lumpur

Bagian 1.3: Bidang Kajian

Bagian 1.4: Keperluan Kajian

Bagian 1.5: Metode Lim Yoke Snow

Bagian 1.6: Masalah No. Matrik 041241

Bagian 1.7: Kajian-kajian awal

Bagian 1.8: Konsep-konsep

Bab 2: Sejarah & Latihan Ilmiah

Bagian 2.1: Bagi Memenuhi Sebahagian

Bagian 2.2: Daripada Syarat-syarat Untuk

Bagian 2.3: Ijazah Sarjana Muda Sastera

Bagian 2.4: Taktik

Bagian 2.5: Latarbelakang

Bab 3: Faktor Sosial

Bagian 3.1: Jabatan Antropologi dan Sosiologi

Bagian 3.2: Universiti Malaya

Bagian 3.3: Kuala Lumpur

Bagian 3.4: Pendudukan

Bagian 3.5: Kecekapan

Bagian 3.6: Keperluan Perumahan

Bab 4: Faktor Ekonomi & Politik

Bagian 4.1: Sesi 1984

Bagian 4.2: Pola Pemukiman & Perbelanjaan

Bagian 4.3: Syarat-syarat bagi memiliki atau menyewa rumah serta flat kos rendah kerajaan

Bagian 4.4: Peluang-peluang serta sikap penduduk kawasan kajian untuk memiliki rumah-rumah serta flat-

Kandungan

Penghargaan

Sinopsis

Bab 1: Pengenalan

Bahagian 1.1: Pendahuluan

Bahagian 1.2: Tujuan Kajian

Bahagian 1.3: Bidang Kajian

Bahagian 1.4: Kepentingan Kajian

Bahagian 1.5: Metode Kajian

Bahagian 1.6: Masalah Kajian

Bahagian 1.7: Kajian-kajian awal

Bahagian 1.8: Konsep-konsep

Bab 2: Sejarah & Latarbelakang

Bahagian 2.1: Pendahuluan

Bahagian 2.2: Kedudukan & Lokasi

Bahagian 2.3: Keadaan & Infrastruktur

Bahagian 2.4: Taburan Penduduk

Bahagian 2.5: Latarbelakang Responden

Bab 3: Faktor Sosial

Bahagian 3.1: Pendahuluan

Bahagian 3.2: Kualiti Perumahan

Bahagian 3.3: Kemudahan Sosial Lain

Bahagian 3.4: Kemudahan Riadah

Bahagian 3.5: Kesusakan

Bahagian 3.6: Keperluan Perumahan

Bab 4: Faktor Ekonomi & Politik

Bahagian 4.1: Bidang & Jenis Pekerjaan

Bahagian 4.2: Pola Pendapatan & Perbelanjaan

Bahagian 4.3: Syarat-syarat bagi memiliki atau menyewa rumah serta flat kos rendah kerajaan

Bahagian 4.4: Peluang-peluang serta sikap penduduk kawasan kajian untuk memiliki rumah-rumah serta flat-

flat yang disediakan oleh kerajaan

Bahagian 4.5: Perbincangan

Bab 5: Rumusan & Cadangan-cadangan

Bahagian 5.1: Rumusan

Bahagian 5.2: Cadangan-cadangan

Lampiran

Penghargaan

Penulis ini ingin mengambil kesempatan ini untuk mengucapkan ribuan terimakasih kepada Penyeliannya, En. Mohd. Razali Agus yang telah banyak memberi sokongan kepada penulis ini semasa menjalankan latihan ilmiah ini. Penulis sedar bahawa tanpa sokongan dan pertolongan dari Tuan Penyeliannya itu, kajian ini mungkin tidak akan berjaya. Penulis juga terhutang budi kepada Ketua Jabatan Antropologi & Sosiologi yang telah sudi mengampuni penulis ini dalam kesilapannya. Penghargaan juga diberi kepada semua pensyarah Jabatan Antropologi dan Sosiologi yang penulis telah bernasib menemui dalam pengajaran penulis selama tiga tahun ini. Akhir sekali, harus juga diucapkan terimakasih kepada semua orang lain yang telah menyumbang kepada kajian ini. Penulis telah memilih sebuah kampung yang asal iaitu Kampung Bahru Ampang. Kertas ini terbahagi kepada lima bahagian. Bahagian pertama, penulis akan melihat tujuan kajian penulis ini. Penulis. Di dalam bahagian kedua, penulis akan melihat sejarah serta asal-usul kawasan kajian serta latarbelakang secara umum serta latarbelakang responden. Bahagian ketiga adalah tertumpu kepada aspek sosial dalam masalah perumahan di kawasan kajian tersebut. Seterusnya, penulis akan melihat aspek-aspek ekonomi dan politik dan kaitannya dengan masalah perumahan di kawasan itu. Sebagai penutup, penulis akan memberi rumusan perjumpaan dan beberapa cadangan untuk mengurangkan masalah itu.

Sinopsis

Kampung bahru Cina adalah suatu fenomena sosial yang bermula dalam tahun-tahun 1950an. Ia timbul sebagai kesan langsung daripada tindakan kerajaan British untuk mencegah ancaman komunis di Tanah Melayu. Di dalam usahanya itu, British telah memulakan program petempatan semula penduduk luarbandar di dalam kampung-kampung yang terpagar dan terkawal yang dikenali sebagai kampung-kampung bahru. Masalah perumahan di Malaysia kelihatan semakin ketara dari setahun ke setahun. Penduduk semakin bertambah sedangkan rumah-rumah yang wujud dan yang berada dalam berbagai peringkat pembinaan tidak berkembang dengan kadar yang sama. Di dalam kertas kajian ini, penulis ini akan cuba melihat kaitan di antara masalah perumahan ini dengan fenomena kampung bahru Cina di Wilayah Persekutuan. Untuk tujuan ini, penulis telah memilih sebuah kampung yang asal iaitu Kampung bahru Ampang.

Kertas ini terbahagi kepada lima bahagian. Bahagian pertama, penulis akan melihat tujuan kajian penulis ini.

Di dalam bahagian kedua, penulis akan melihat sejarah serta asal-usul kawasan kajian serta latarbelakang secara umum serta latarbelakang responden.

Bahagian ketiga adalah tertumpu kepada aspek sosial dalam masalah perumahan di kawasan kajian tersebut.

Seterusnya, penulis akan melihat aspek-aspek ekonomi dan politik dan kaitannya dengan masalah perumahan di kawasan itu.

Sebagai penutup, penulis akan memberi rumusan perjumpaan dan beberapa cadangan untuk mengurangkan masalah itu.

1.1 Pendahuluan

Kampung bahru ialah satu konsep baru yang mula-mula digunakan di sana-sini. Di sana-sini tersebut, kerajaan British di Malaya telah menggunakan proses partisipasi semua penduduk luar bandar yang terlibat di kawasan yang luas dan tidak teratur kepada kampung-kampung bahru yang lebih teratur dan sempurna. Di antara kampung-kampung bahru yang wujud pada masa itu termasuklah Kampung Bahru, Kampung yang terletak di pinggir bandar Kuala Lumpur. Di dalam kajian ini, penulis telah memilih Kampung Bahru sebagai tapak penyelidikan. Kajian ini bertujuan melihat sejauhmanakah masalah perumahan wujud dalam sebuah kampung bahru Cina di kawasan bandar di Wilayah Persekutuan. Masalah ini akan dikaji dari tiga aspek iaitu aspek-aspek sosial, ekonomi dan politik.

BAB 1

PENGANTARAN

Kawasan kampung bahru Cina merupakan satu pusat kajian merupakan satu kawasan yang telah banyak dijalankan oleh pengkaji-pengkaji baik pengkaji luar negeri mahupun pengkaji tempatan. Oleh itu, penulis ini mendapati kesukaran mendapat maklumat-maklumat mengenai kawasan tersebut. Tambahan lagi, kekurangan kajian-kajian lain tidak membenarkan perbandingan kejituan kertas ini. Memandang kepada kesukaran ini, tidak dapat kertas ini dijadikan jawapan bagi menyelesaikan masalah yang wujud tetapi cuma dapat menjadi tapak bagi pelenjutan lain-lain kajian.

1.2 Tujuan Kajian

Latihan ilah ini dijalankan untuk memenuhi syarat-syarat bagi mendapatkan Ijazah Sarjana Muda. Latihan ini bertujuan menguji kaizen di antara fenomena kampung bahru Cina dengan masalah perumahan di kawasan bandar khasnya di kalangan mereka yang berpendapatan rendah.

1.1 Pendahuluan

Konsep kampung bahru ialah satu konsep baru yang mula-mula digunakan di masa darurat. Di zaman tersebut, kerajaan British di Malaya telah mengamalkan proses pertempatan semula penduduk luarbandar yang tersibar di kawasan yang luas dan tidak teratur kepada kampung-kampung bahru yang lebih teratur dan sempurna. Di antara kampung-kampung bahru yang wujud pada masa itu termasuklah Kampung Bahru Ampang yang terletak di pinggir bandar Kuala Lumpur. Di dalam kajian ini, penulis telah memilih Kampung Bahru Ampang sebagai tapak penyelidikannya. Kajian ini bertujuan melihat sejauhmanakah masalah perumahan wujud dalam sebuah kampung bahru Cina di kawasan bandar di Wilayah Persekutuan. Masalah ini akan dikaji dari tiga aspek iaitu aspek-aspek sosial, ekonomi dan politik.

Kawasan kampung bahru Cina sebagai satu pusat kajian merupakan satu kawasan yang telah banyak dielakkan oleh pengkaji-pengkaji baik pengkaji luarnegeri mahupun pengkaji tempatan. Oleh itu, penulis ini mendapati kesukaran mendapat maklumat-maklumat mengenai kawasan tersebut. Tambahan lagi, kekurangan kajian-kajian lain tidak membenarkan perbandingan kejituan kertas ini. Memandang kepada kesukaran ini, tidak dapat kertas ini dijadikan jawapan bagi menyelesaikan masalah yang wujud tetapi cuma dapat menjadi tapak bagi pelenjutan lain-lain kajian.

1.2 Tujuan Kajian

Latihan ilmiah ini dijalankan untuk memenuhi syarat-syarat bagi mendapatkan ijazah Sarjana Muda. Latihan ini bertujuan mengkaji kaitan di antara fenomena kampung bahru Cina dengan masalah perumahan di kawasan bandar khususnya di kalangan mereka yang berpendapatan rendah.

Masalah perumahan di kawasan bandar merupakan satu masalah yang penting dialami oleh rakyat Malaysia. Penduduk di bandar kian bertambah dari setahun ke setahun sedangkan bilangan rumah yang sedia ada ataupun yang baru berada dalam berbagai-bagai peringkat binaan tidak bertambah pada kadar yang sama.

Untuk latihan ini, penulis telah memilih sebuah kampung bahru Cina di bandar Kuala Lumpur iaitu Kampung Behru Ampang. Tujuan penulis di sini ialah untuk melihat sejauhmanakah masalah perumahan wujud serta apakah langkah-langkah yang boleh dapat diambil oleh kerajaan bagi mengurangkan masalah ini dalam aspek-aspek sosial, ekonomi dan politik.

1.3 Bidang Kajian

Kajian ini dibuat di Kampung Bahru Ampang dalam daerah Petaling. Kajian ini memakan masa selama lebih kurang tiga bulan bermula dari bulan April hingga ke bulan Jun, 1984. Segala data yang digunakan oleh penulis dalam kajian ini dipungut dalam jangka masa yang ditetapkan itu. Pada permulaan kajian dibuat secara umum dengan menggunakan data-data yang dipungut daripada Jabatan Perangkaan dan Pejabat Majlis Daerah Ulu Langat. Bagi kajian selanjutnya, data dipungut daripada sampel yang dipilih secara rambang. Secara umum, penulis ini telah membahagikan kajian ini kepada tiga bahagian iaitu:-

- (i) Sejarah dan latarbelakang - bahagian ini akan meninjau perkara-perkara seperti sejarah permulaan kawasan kajian, lokasi serta keadaan infrastrukturnya dan melihat sejauhmana faktor-faktor ini mempengaruhi masalah perumahan di kawasan tersebut.
- (ii) Aspek sosial - bahagian ini meninjau perkara-perkara seperti bahan binaan rumah, kemudahan awam dan sosial dan lain-lain dan kaitannya dengan masalah perumahan kawasan ini.

(iii) Aspek Ekonomi dan Politik - bahagian ini penulis akan melihat aspek-aspek ekonomi seperti taraf pendapatan, pola perbelanjaan, jenis pekerjaan dan sebagainya serta faktor-faktor politik misalnya syarat-syarat memohon rumah awam, program perumahan kerajaan dan lain-lain dan melihat sejauhmana kedua-dua aspek-aspek ini mempengaruhi masalah perumahan di sini.

Selanjutnya, penulis akan melihat sejauhmanakah benarnya kenyataan bahawa penduduk kampung bahru Cina adalah miskin dan tidak mampu memiliki rumah-rumah awam kerajaan. Selain daripada itu, penulis akan juga melihat sikap-sikap penduduk kawasan tentang rumah-rumah awam dan samada mereka mempunyai keinginan untuk memiliki rumah-rumah ini ataupun sengaja hendak menduduki tempat asal.

1.4 Kepentingan Kajian

Kajian-kajian lain yang pernah dijalankan ke atas kampung-kampung bahru Cina di Malaysia tidak menyentuh fenomena masalah perumahan dan kaitannya ke atas kampung tersebut. Oleh itu, kajian ini merupakan kajian perintis yang melihat masalah perumahan di kampung bahru Cina. Penulis ini akan melihat sejauhmanakah masalah ini wujud di sini dan jikalau wujud, apakah aspek-aspek yang sebenarnya didapati dan bagaimana serta apakah langkah-langkah yang boleh diambil untuk mengatasinya.

Oleh kerana kajian ini cuma merupakan kajian perintis sahaja adalah hasrat penulis menggunakannya sebagai galakan bagi pengkaji-pengkaji yang terkemudian untuk membuat penyelidikan selanjutnya ke atas kampung-kampung bahru di negara ini. Ada banyak lagi aspek-aspek lain yang tidak disentuh oleh penulis ini dan aspek-aspek ini boleh dijadikan bidang kajian bagi pengkaji-pengkaji lain. Penulis ini tidak mempunyai hasrat untuk mendedahkan

kelemahan-kelemahan pentadbiran kerajaan ke atas kampung bahru Cina Ampang tetapi cuma ingin membincangkan beberapa masalah yang wujud serta memberi beberapa cadangan bagaimana ianya dapat diatasi. Penulis percaya bahawa adalah terpulang kepada pihak kerajaan untuk mengambil tindakan sewajarnya untuk mengurangkan masalah ini.

1.5 Metodologi Kajian

Dalam bahagian ini, penulis akan membincangkan tentang metodologi kajian yang digunakan untuk latihan ilmiah ini.

Penulis telah membahagikannya kepada dua bahagian iaitu:-

- (i) Kaedah kajian luar
- (ii) Kaedah kajian perpustakaan
- (i) Kaedah kajian luar

Kajian luar melibatkan kaedah pengumpulan data yang utama dalam kajian ini. Yang dimaksudkan dengan kajian luar ialah cara atau proses pengumpulan data primer daripada penduduk yang bertaburan dari segi geografi.¹ Di dalam mengamalkan kaedah ini, penulis telah menggunakan empat aspek iaitu:-

- (a) pemerhatian
- (b) soal selidik
- (c) pemilihan responden
- (d) temubual informal
- (a) pemerhatian

Cara pemerhatian merupakan suatu kaedah di mana seseorang penyelidik sosial mendekati seseorang anggota dari suatu kelompok di mana ia membuat kajian dan menyertai di dalam corak hidup kelompok tersebut.²

Penulis menjalankan cara ini dengan mengambil hari pertama kajian luar untuk berjalan-jalan di sekeliling kawasan itu sambil membuat nota-nota penting mengenai keadaan kawasan itu. Melalui pemerhatian ini, penulis telah dapat membuat rumusan tentang keadaan fizikal kawasan ini misalnya tentang

keadaan jalanraya serta sistem parit dan longkang di kawasan itu.

Di samping itu, penulis telah juga membuat pemerhatian ke atas struktur ekonomi di sini dan didapati bahawa kawasan ini mempunyai sektor ekonomi yang pelbagai. Misalnya, di dapati industri berat dan industri ringan terletak di sisi satu antara lain. Industri berat seperti kilang-kilang besi dan keluli mewujudkan industri ringan seperti kedai-kedai runcit, gerai-gerai makan dan sebagainya.

Cara pemerhatian merupakan cara pengumpulan data yang penting di dalam membuat kajian ini kerana penulis dapat menggunakan cara ini untuk membuat rumusan yang tidak boleh diperolehi melalui kaedah penyoalan seperti memerhatikan keadaan fizikal yang cuma dapat melalui penggunaan deria penglihatan.

(b) soalselidik

Yang dimaksudkan dengan soalselidik ialah suatu bentuk yang berstruktur yang menggunakan soalan-soalan yang telah disediakan bagi satu kawasan kajian tertentu.³

Terdapat dua jenis soalselidik iaitu yang bersifat terbuka dan yang bersifat tertutup. Jenis pertama membolehkan responden menjawab soalan secara bebas sementara cara yang kedua mempunyai jawapan yang disediakan dan responden dikehendaki memilih daripadanya.

Penulis dalam membuat kajian ini telah menggunakan kedua bentuk soalselidik ini. Dalam kes di mana penulis dikehendaki mendapat pendapat responden misalnya tentang sikap responden terhadap perumahan awam, penulis telah menggunakan bentuk soalselidik terbuka. Tetapi di mana terdapat soalan yang tidak memerlukan pandangan responden, penulis telah menggunakan cara tertutup seperti menanya tentang samada mereka itu berhutang ataupun tidak.

(c) pemilihan responden

Penulis tidak dapat menjalankan kajian yang tidak bias kerana penulis cuma memilih limapuluh orang responden daripada lebih kurang 12987 orang yang didapati di sini. Sungguhpun demikian, penulis telah cuba mendapatkan responden daripada semua jenis bangsa, ugama dan jantina dan dalam lingkungan umur yang luas. Antara limapuluh orang responden yang dipilih duapuluh satu adalah lelaki dan yang lain adalah perempuan. Penulis telah memilih lebih banyak responden bangsa Cina kerana kawasan ini adalah didiami oleh majoriti Cina yang besar.

(d) temubual secara informal

Yang dimaksudkan dengan temubual informal ialah pergumpulan maklumat-maklumat melalui temubual profesional dengan seseorang individu untuk mendapatkan sesuatu di dalam kajian sosial.⁵ Di dalam kajian ini penulis telah menggunakan temubual secara informal di mana tidak disediakan soalan-soalan yang tetap tetapi sebaliknya, pertanyaan dibuat secara spontan. Kaedah ini amat berguna dalam mendapatkan maklumat daripada Pejabat Majlis Daerah Ulu Langat kerana pejabat ini tidak mempunyai rekod tertulis mengenai kawasan kajian itu.

(ii) Kajian perpustakaan

Kajian perpustakaan melibatkan penggunaan dokumen-dokumen sekunder. Penulis telah menggunakan bahan daripada perpustakaan Jabatan Perangkaan Negara misalnya data tentang jumlah penduduk, pembahagian kaum, jenis pekerjaan dan lain-lain. Selain daripada itu, penulis telah juga menggunakan bahan perpustakaan besar Universiti Malaya dan perpustakaan Jabatan Antropologi dan Sosiologi. Misalnya, daripada perpustakaan Jabatan, penulis dapat membaca pembacaan tentang latiran ilmiah awal tentang kawasan kampung bahru.

1.6 Masalah Kajian

Dalam menjalankan kajian di Kampung Bahru Ampang, penulis telah mengalami beberapa masalah yang telah menghalang kecukupan kajian ini.

Di dalam bahagian ini, penulis akan membincangkan masalah tersebut serta langkah-langkah yang diambil oleh penulis untuk mengurangkannya.

Salah satu masalah yang dialami oleh penulis ialah kesukaran mendapatkan sokongan daripada penduduk di situ. Penulis mendapati bahawa nisbah yang tidak bekerjasama dengan yang bekerjasama ialah 2:1 iaitu bagi tiap-tiap dua orang yang ditemui oleh penulis salah seorang daripada mereka akan menolak untuk mengambil bahagian di dalam kajian ini. Oleh itu, penulis cuma dapat mengumpulkan limapuluh orang responden dalam jangka masa dua setengah minggu kajian ini dijalankan. Penulis mendapati bahawa alasan yang diberi oleh mereka yang tidak mahu mengambil bahagian ialah ketiadaan masa untuk menjawab semua soalan-soalan yang banyak itu. Ramai daripada mereka adalah terlalu sibuk dengan kerja-kerja untuk memberi masa ataupun perhatian kepada penulis. Yang lain pula mengatakan bahawa mereka tidak mempunyai masa ataupun minat terhadap kajian ini. Mereka mengatakan bahawa kajian ini tidak dapat menolong mereka kerana ia tidak akan mengubah ataupun memperbaiki keadaan yang wujud. Segolong yang lain pula menunjukkan minat yang besar dalam kajian ini dan ingin mengambil bahagian tetapi berasa takut akan akibatnya. Ramai berpendapat bahawa kajian ini dikaitkan dengan pihak kerajaan dan mereka berasa ragu jikalau diketahui tentang pandangan mereka terhadap kerajaan, pihak berkuasa akan mengambil langkah-langkah seperti memindah dan memecahkan mereka. Penulis mendapati bahawa alasan-alasan yang diberikan oleh mereka yang tidak mahu mengambil bahagian kecuali alasan yang pertama, adalah berpunca daripada kejahilan penduduk

terhadap tujuan dan matlamat kajian ini. Kajian ini adalah untuk memenuhi syarat-syarat untuk mendapatkan ijazah Sarjana Muda dan bukan satu kajian sulit kerajaan. Penulis telah cuba menerangkan kepada penduduk di situ tentang tujuan ini. Dalam kes pertama pula, penulis mendapati sumber masalah ini ialah masa yang dipilih untuk membuat kajian itu. Penulis telah menetapkan dua sesi untuk membuat kajian luar iaitu antara 9.30 pagi hingga 12.00 tengahari dan di antara 2.30 petang hingga 4.00 petang. Masa-masa itu, mereka yang berada di dalam rumah biasanya adalah sibuk dengan tugas-tugas rumah. Yang lain pula sedang bekerja. Untuk mengatasi masalah ini, penulis telah mengadakan satu lagi sesi iaitu antara 5.00 hingga 6.00 petang pada hari Ahad.

Satu lagi masalah yang dialami oleh penulis semasa menjalankan kajian ialah masalah mencari responden lelaki. Masa yang dipilih oleh penulis adalah juga masa golongan lelaki sedang bekerja. Oleh itu, penulis mendapati bahawa responden yang didapati ialah responden wanita iaitu suri rumah tangga yang tidak bekerja ataupun yang menjalankan kerja-kerja sampingan di dalam rumah seperti membasuh kain, membungkus barang dan sebagainya. Golongan lelaki yang didapati ialah golongan yang telah bersara ataupun mereka yang masih bersekolah. Tetapi, penulis telah dapat menggunakan waktu 5.00 hingga 6.00 petang hari Ahad untuk mendapatkan responden lelaki yang sedang bekerja.

Walaupun penulis telah mendapat responden-responden yang agak rata dari segi umur dan jantina tetapi satu lagi masalah yang dihadapi oleh penulis ialah masalah komunikasi. Penulis mendapati bahawa kawasan kajian mempunyai campuran loghat-loghat bahasa yang sangat luas iaitu bahasa Kantonese, Hokkien Hakka dan Mandarin. Penulis cuma dapat bertutur dalam bahasa Malaysia, Inggeris dan Kantonese. Bilangan penduduk yang boleh

bertutur dalam Bahasa Malaysia ataupun Inggeris adalah terlalu kecil. Lagipun, adalah sukar bagi penulis untuk menerangkan ataupun menterjemahkan makna setengah soalan kepada penduduk tersebut. Memandangkan masalah ini penulis telah terpaksa menghadkan responden-responden kepada mereka yang memahami Bahasa Malaysia ataupun Inggeris.

Satu lagi masalah yang dialami oleh penulis ialah masalah yang ditimbulkan oleh pihak kerajaan. Misalnya, dalam menggunakan sumber Jabatan Perangkaan, penulis terpaksa melalui proses-proses yang komplikated iaitu menyerahkan tiga salinan kertas akuan dari Universiti di samping dikehendaki melalui temuduga dengan pegawai untuk menentukan bahawa kajian ini adalah benar-benar untuk tujuan akademik sahaja. Semasa menggunakan kemudahan perpustakaan Jabatan itu, penulis mendapati bahawa waktu menggunakannya adalah terlalu terhad dan tidak pula terdapat buku senarai data untuk memudahkan rujukan.⁷ Tambahan lagi, data yang didapati adalah data tahun 1980 dan keadaan ini memang telah berubah di masa kini. Misalnya, Banci Penduduk 1980 menunjukkan bahawa jumlah penduduk di sini ialah 12987 orang, padahal jumlah penduduk di sini memang telah meningkat di masa kini. Satu lagi kekurangan dalam kajian ini ialah ketiadaan sebarang rekod tertulis tentang kawasan kajian daripada Jabatan Majlis Daerah. Oleh itu sebarang maklumat yang diperolehi oleh penulis tentang kawasan ini adalah daripada temubual dengan pegawai di situ. Satu kekurangan besar mengenai cara ini ialah kejituannya yang tidak dibuktikan kerana tidak ada rekod tertulis. Masalah-masalah ini telah banyak menjejaskan kejayaan kajian tersebut dan oleh itu, kajian ini tidak boleh dianggap sebagai mewakili kawasan kajian seratus peratus.

1.7 Kajian-kajian Awal

Di dalam bahagian ini, penulis akan melihat berbagai teori

awal mengenai masalah perumahan. Seterusnya, penulis akan melihat beberapa kajian awal tentang kampung-kampung bahru di negara ini. Mengikut Kajian Separuh Penggal Rancangan Malaysia Keempat, matlamat perumahan adalah untuk menentukan supaya semua rakyat Malaysia terutama mereka yang berpendapatan rendah mempunyai peluang untuk menikmati perumahan yang mencukupi. Di dalam bandar program ini meliputi pemesatan projek-projek perumahan sementara di luarbandar program ini ialah untuk memperbaiki mutu rumah, kemudahan asas dan kemudahan kebersihan dan sekim-sekim pembangunan tanah membina rumah kos rendah.¹⁰

Emiel Wegelin telah membuat kajian mengenai masalah perumahan dan kaitannya dengan fenomena setinggan di Malaysia. Masalah perumahan timbul kerana proses urbanisasi yang pesat disertai oleh migrasi yang pesat dari luarbandar ke kawasan bandar. Ini menyebabkan timbulnya kepesatan tanah serta pengangguran yang meluas. Ini menyebabkan timbulnya satu golongan yang miskin yang tinggal di bandar sebagai penduduk setinggan dan menjadi tekanan ke atas perumahan di bandar. Wegelin melihat masalah perumahan tidak semata bertumpu kepada masalah mendapatkan unit-unit kediaman sahaja tetapi juga masalah yang bersabit dengan mutu hidup yang sempurna atau di mana wujud kemudahan-kemudahan asas dan sosial yang mencukupi.

Penjelasan Wegelin adalah sama yang diberi oleh Balwant Saini yang mengatakan bahawa masalah perumahan mestilah dikaitkan dengan pembangunan tapak dan penyediaan kemudahan awam dan sosial yang sewajarnya.¹¹

Tujuannya ialah untuk memberi faedah maksimum kepada bilangan penduduk yang luas dengan kos yang minimum. Balwant Saini mengatakan bahawa cara yang paling berkesan bagi kerajaan

bahru yang timbul telah dapat mengatasi masalah itu. Seperti juga dengan Wegelin dan Jamal Mohamed, beliau juga berpendapat bahawa

meringankan masalah perumahan ialah dengan mengadakan pembinaan rumah-rumah kos rendah yang disediakan dengan segala kemudahan asas seperti bekalan air, api, sistem pembuangan sampah dan perlindungan kebakaran. Cara melaksanakannya boleh meliputi dua bentuk yang asas iaitu melalui pembekalan kemudahan asas dan sosial bagi sesuatu kawasan dengan tujuan mempertingkatkan kehidupan penduduknya ataupun dengan membuka tanah-tanah baru bagi projek pembinaan perumahan kos rendah yang mesti dilengkapi dengan segala kemudahan asas dan sosial.¹²

Jamal Mohammad pula mengatakan bahawa keperluan perumahan dapat didefinisikan sebagai jumlah min yunit-yunit yang dikehendaki untuk menyediakan perumahan yang sempurna bagi penduduk. Ini termasuk kekurangan yunit, gantian yunit-yunit yang uzur, gantian yunit yang tidak mencukupi serta keperluan bagi pertambahan penduduk.¹³

Jamal Mohammad percaya bahawa perumahan yang mencukupi adalah perlu bagi memenuhi matlamat Dasar Ekonomi Baru untuk membasmi kemiskinan tanpa mengira kaum dan menyusun semula masyarakat supaya memperlihatkan pembahagian yang lebih saksama.

Kernial Singh Sandhu telah melihat masalah setinggan sebagai punca masalah perumahan di negara ini. Mengikut beliau masalah setinggan telah menjadi lebih ketara di zaman Jepun dan di era selepas Perang Dunia Kedua. Pentadbiran yang tidak berkesan serta usaha menanam lebih banyak makanan yang di dapati di zaman Jepun telah menjadikasas perkembangan petempatan setinggan di Malaysia.

Beliau melihat penyelesaian masalah ini di dalam program petempatan semula penduduk yang melibatkan pengumpulan penduduk dan relokasi penduduk.¹⁴

Kernial Singh Sandhu mengatakan bahawa kampung-kampung bahru yang timbul telah dapat menyekat masalah itu. Seperti juga dengan Wegelin dan Jamal Mohammad, beliau juga menyarankan bahawa

penyelesaian masalah perumahan bukan sahaja dengan menyediakan unit yang mencukupi tetapi juga mesti terdapat pemberian kemudahan asas dan sosial yang sempurna.

Seterusnya, penulis ini akan melihat beberapa kajian awal ke atas kampung bahru di Malaysia. Salah seorang pengkaji ialah Ray Nyce yang telah membuat kajian empiri ke atas kampung secara am.¹⁵

Antara aspek-aspek yang dikaji oleh beliau ialah kekeluargaan corak kehidupan, perhubungan informal, upacara dan perayaan sekolah dan komuniti, hubungan antara kelompok loghat, perhubungan wilayah dan aktiviti komersial yang ada. Melalui ini, beliau telah membuat rumusan mengenai kesatuan, disintergrasi, intergrasi dan hubungan dengan lain-lain kampung dalam peringkat nasional.

Dari segi kesatuan, Nyce menunjukkan bahawa unit keluarga menjadi asas menyatukan orang. Corak keluarga yang wujud ialah keluarga meluas yang terdiri daripada suami-isteri, anak-anak mereka serta cucu-cucu atau generasi ketiga. Terdapat hubungan yang erat wujud antara orang-orang yang mempunyai nama bapa yang sama. Lain-lain aspek penyatuan masyarakat ialah upacara keagamaan, rekreasi seperti permainan "mahjong" dan sebagainya.

Tetapi wujud juga faktor-faktor yang menyebabkan disintergrasi dalam masyarakat pengangguran, kongsi-kongsi gelap, pemecahan dari segi politik. Di satu pihak yang lain terdapat unsur-unsur intergrasi yang memperkukuhkan ikatan masyarakat seperti pengaruh gereja, hubungan kejiranan, hubungan perkahwinan dan sebagainya.

Dari segi hubungan di antara kampung bahru dengan masyarakat yang lebih luas terdapat hubungan yang erat dan saling berkaitan. Misalnya ialah pengaruh fesyen-fesyen bandar yang ditiru oleh penduduk itu, penglibatan kawasan itu dalam ekonomi bandar dan sebagainya.

1.8 Konsep-konsep

Di dalam bahagian ini, penulis akan melihat dan membincangkan beberapa konsep-konsep penting yang digunakan dalam kajian ini.

Di antara konsep-konsep yang digunakan termasuklah:-

(i) kampung bahru
Kampung bahru ialah suatu fenomena sosial yang berlaku pada tahun-tahun 1950-an. Ia bermula sebagai kesan langsung daripada program pembangunan dan petempatan semula penduduk setinggan ke dalam kampung-kampung bahru yang lebih teratur dan terancang serta disediakan dengan segala kemudahan asas dan sosial supaya penduduk ini dapat mengalami kehidupan yang sempurna. Terdapat tiga jenis kampung bahru iaitu yang benar-benar baru; yang dibentuk di sekelilingi dan meresapi kampung-kampung kecil yang sedia ada yang di bentuk sebagai sambungan kepada pusat-pusat bandar atau kampung-kampung yang lebih besar tetapi masih mempunyai identitinya yang tersendiri.¹⁶

Kampung bahru yang pertama dibina di Johor dan pada akhir 1960-an terdapat lebih kurang 480 buah kampung dengan 80% daripadanya tertumpu di pantai barat Semenanjung Malaysia.¹⁷

(ii) setinggan

Wegelin menulis bahawa setinggan merujuk kepada "mereka yang menduduki tanah secara haram di kawasan kepunyaan kerajaan ataupun tanah persendirian".¹⁸

Kernial Singh Sandhu menunjukkan bahawa pertambahan penduduk setinggan adalah disebabkan oleh pertambahan semulajadi, migrasi secara haram dan pengaliran buruh.

(iii) luarbandar

Banci Penduduk 1970, menunjukkan bahawa sesuatu kawasan itu dikenali sebagai luarbandar jikalau ia mempunyai bilangan

(vi) rumah kos rendah penduduk yang kurang daripada 10,000 orang.¹⁹ Terdapat banyak istilah bagi mendefiniskan penduduk luarbandar tetapi secara amnya penduduk luarbandar mestilah mempunyai tiga ciri utama iaitu ekologi, pekerjaan dan sosio-budaya. Ekologi merupakan ciri yang menunjukkan luarbandar sebagai kawasan yang mempunyai bilangan penduduk yang kecil dan kepadatan yang rendah. Faktor ini dikaitkan dengan faktor pekerjaan yang mengatakan bahawa penduduk luarbandar terlibat dalam pekerjaan pertanian sebagai kegiatan ekonomi yang utama. Faktor sosio-budaya pula menunjukkan penduduk luarbandar sebagai tradisional, lambat menerima perubahan, sikap kedaerahan yang tinggi serta stratifikasi sosial yang rendah.

(iv) perumahan

Yang dimaksudkan dengan perumahan ialah pembangunan tempat tinggal dan penduduk manusia. ²⁰ Sebenarnya, ini adalah suatu definisi yang sangat am kerana perumahan tidak sahaja meliputi faktor fizikal tetapi juga faktor-faktor sosial, ekonomi dan politik.²¹ Masalah perumahan iaitu masalah kekurangan unit-unit yang mencukupi bagi menampung bilangan penduduk yang membuat permintaan untuk rumah adalah suatu masalah yang penting yang dialami oleh kebanyakan negara-negara dunia ketiga.

(v) keperluan perumahan dan permintaan perumahan

Keperluan perumahan merujuk kepada bekalan kediaman yang boleh diterima dari segi sosial, yang tidak mencukupi.²² Sesebuah keluarga itu mempunyai rumah tetapi jikalau mereka mempunyai kemampuan dan keinginan untuk memiliki satu lagi unit yang baru, maka akan wujud permintaan untuk perumahan. Sebaliknya, keluarga yang duduk di kawasan yang mempunyai kesesakan yang ketara akan menunjukkan keperluan untuk perumahan tetapi jikalau mereka tidak mempunyai kemampuan untuk membeli unit maka permintaan tidak wujud.

(vi) rumah kos rendah

Mengikut Rancangan Malaysia Keempat, rumah kos rendah ialah rumah yang mempunyai harga tidak melebihi \$25,000 seunit.²³ Sebenarnya kos binan mungkin tinggi tetapi kos ini mestilah tidak dijadikan beban pembeli. Di mana terdapat kemudahan kredit dalam bentuk pinjaman, kadar bunga yang dikenakan mestilah rendah daripada yang didapati di pasar dan masa membayar balik mestilah lama.

Seperkara menarik di sini ialah yang dimaksudkan dengan rumah kos rendah oleh penulis ialah rumah satu dan dua tingkat serta flat-flat satu atau dua bilik.

(vii) T.O.L.

T.O.L. merujuk kepada "temporary occupational license" yang merupakan lisen kediaman sementara yang diberi kepada penduduk setinggan dan penduduk kampung bahru. Pemegang T.O.L. tidak merupakan pemilik rumah ataupun plot rumahnya tetapi cuma adalah residen sementara dan kerajaan berhak menukar mana-mana syarat yang wujud ataupun membatalkan lisen bila-bila sahaja tanpa diberitahu penduduk terlebih dahulu.

8. Namun begitu, pada penduduk 1980 masih merupakan data yang paling penting bagi membuat kajian ini.
9. Data ini masih perlu walaupun kefitebihannya mungkin dapat dijangka.
10. Kajian tentang Pemasukan RUM, 1983, Jabatan Perumahan Negara Malaysia, 1983.
11. Salman, Sami, " Site Development & Sanitary Services, Hanih Munson & John Lea, Housing in 3rd World Countries Perspectives and policy and Practice, Macmillan Press, 1979.

Nota-nota Bab

1. Fairchild, Henry, Dictionary of Sociology, Littlefield Adams & Co., New Jersey, 1970.
2. Mitchell, Duncan G., A Dictionary of Sociology, Routledge & Kegan Paul, London 1968.
3. Fairchild, Henry, *ibid*
4. Banci Penduduk 1980, Jabatan Perangkaan Negara Malaysia Kuala Lumpur, 1980.
5. Fairchild, Henry, *ibid*.
6. Seperkara yang harus ditekan di sini ialah walaupun 50 orang responden yang dipilih itu adalah kecil bilangannya untuk mewakili semua penduduk di sini, namun ia masih penting bagi membuat kajian empiri. Untuk mendapat gambaran yang lebih menyeluruh penulis telah cuba mendapat responden dari lingkungan umur yang luas dan dari kedua jantina lelaki dan wanita.
7. Sungguhpun penulis mengalami masalah memungut data dari Jabatan tersebut tetapi data yang diperolehi masih merupakan data yang sangat penting bagi kajian ini.
8. Namun begitu, Banci Penduduk 1980 masih merupakan data yang paling penting bagi membuat kajian ini.
9. Data ini masih perlu walaupun kejituannya mungkin dapat dipersoalkan.
10. Kajian Separuh Penggal RME, 1983, Jabatan Percetakan Negara Malaysia, 1983.
11. Balwan Seini, " Site Development & Sanitary Services, Hamish Munison & John Lea, Housing in 3rd World Countries Perspectives and policy and Practice, Macmillan Press, 1979.

12. Balwant Saini, *ibid.*
13. Jamal Mohammad, "Housing Needs: An Overview of Problems & Prospects in M8sia", dalam Housing Needs as A Basic Need, Hong Kong, 1981.
14. Sandhu, Kernial Singh, "The Saga of The Squatter in Malaya Journal of South East Asian History? Vol 5, No. 1, 1964.
15. Nyce, Ryan, Chinese New Villages in Malaya: A Community Study, Gordon Shirle (ed)., Malayan Sociological Research Institute Ltd., 1973.
16. Sandhu, Kernial Singh, *ibid.*
17. Wegelin, Emiel A., Cost Benefit Analysis of Rehousing Squatters in Klang Valley Area, Peninsular Malaysia Martinus Nijhoff Social Sciences Division Leiden/Boston,, 1978.
18. Banci Penduduk 1970, Jabatan Perangkaan Negara Malaysia Kuala Lumpur, 1970
19. Fairchild, Henry, *ibid.*
20. Fairchild, Henry, *ibid.*
21. Penulis akanncuba membuktikan dalam kajian ini bahawa ketiga-tiga faktor ini mempunyai kaitan dengan masalah perumahan di kawasan kajiaann itu.
22. Yeh Stephen H.K., Public Housing in Singapore, A Multi Disciplinary Study, Singapore University Press for Housing and Development Board, 1975.

**23. Rancangan Malaysia Keempat 1981- 1985, Jabatan Percetakan
Negara Malaysia 1981.**

BAB 2

SEJARAH & LATARBELAKANG

2.1 Pendahuluan

Pada 16 Jun 1948, suatu keadaan darurat telah diisytiharkan di seluruh Tanah Melayu. Keadaan ini timbul akibat aktiviti-aktiviti anti-kerajaan British oleh Parti Komunis Melayu.¹ Akibat daripada keadaan darurat ialah petempatan semula lebih kurang satu juta orang di dalam lebih kurang 600 buah kampung bahru.² Petempatan semula penduduk adalah perlu memandang kepada masalah setinggau yang ketara sejak zaman pemerintahan Japan dan di zaman selepas Perang Dunia Kedua.³ Apabila Parti Komunis mula menjadi aktif, penduduk setinggau ini merupakan sumber utama bagi anggota Parti memperoleh bahan makanan dan senjata untuk menjalankan perang guerilla menentang kerajaan Imperia I.

BAB 2

Kerajaan British telah memulakan Pelan Briggs pada tahun 1950 untuk mengurangkan ancaman komunis di Malaya. Pelan ini menjadikan program petempatan semula penduduk sebagai

SEJARAH & LATARBELAKANG

tanggunganjawab kerajaan. Pengaruh komunis terhadap penduduk luarbandar khususnya penduduk berbangsa Cina. Program ini melibatkan dua proses utama iaitu relokasi dan pengumpulan semula.⁴ Pengumpulan semula ialah pemindahan dan pemusatan semula buruh-buruh dan keluarga-keluarga mereka yang dahulunya berserai-ke kawasan yang lebih teratur dan terkawal. Relokasi melibatkan pemindahan penduduk luarbandar semula penduduk setinggau ataupun penduduk yang sah kepada tapak-tapak yang terkawal yang dipanggil kampung bahru. Program pertama dimulakan di Johor pada Jun, 1950. Di akhir 1951 sebanyak 423,000,000 orang telah ditempatkan semula.⁵ Cara-cara memindahkan penduduk ke kampung-kampung bahru berbeza dari satu kawasan ke kawasan yang lain. Di setengah kawasan pemindahan dijalankan secara sulit biasanya pada waktu senja tetapi cara yang biasa ialah melalui tahap-tahap

2.1 Pendahuluan

Pada 16 Jun 1948, suatu keadaan darurat telah diisytiharkan di seluruh Tanah Melayu. Keadaan ini timbul akibat aktiviti-aktiviti anti-kerajaan British oleh Parti Komunis Malaya.¹ Akibat daripada keadaan darurat ialah petempatan semula lebih kurang satu juta orang di dalam lebih kurang 600 buah kampung bahru.² Petempatan semula penduduk adalah perlu memandangkan kepada masalah setinggian yang ketara sejak zaman pemerintahan Jepun dan di zaman selepas Perang Dunia Kedua.³ Apabila Parti Komunis mula menjadi aktif, penduduk setinggian ini merupakan sumber utama bagi anggota Parti memperoleh bahan makanan dan senjatanya untuk menjalankan perang guerilla menentang Kerajaan Imperia I. Kerajaan British telah memulakan Pelan Briggs pada tahun 1950 untuk mengurangkan ancaman komunis di Malaya. Pelan ini menjadikan program petempatan semula penduduk sebagai tanggungjawab kerajaan untuk mengurangkan pengaruh komunis terhadap penduduk luarbandar khususnya penduduk berbangsa Cina. Program ini melibatkan dua proses utama iaitu relokasi dan pengumpulan semula.⁴ Pengumpulan semula ialah pemindahan dan pemusatan semula buruh-buruh dan keluarga-keluarga mereka yang dahulunya berselerak ke kawasan yang lebih teratur dan terkawal. Relokasi melibatkan pemindahan penduduk luarbandar samada penduduk setinggian ataupun penduduk yang sah kepada tapak-tapak yang terkawal yang dipanggil kampung bahru. Program pertama dimulakan di Johor pada Jun, 1950. Di akhir 1951 sebanyak 423,000,000 orang telah ditempatkan semula.⁵ Cara-cara memindahkan penduduk ke kampung-kampung bahru berbedza dari satu kawasan ke kawasan yang lain. Di setengah kawasan pemindahan dijalankan secara sulit biasanya pada waktu senja tetapi cara yang biasa ialah melalui tahap-tahap

pemindahan yang teratur. Selepas pemindahan penduduk sesuatu kawasan itu diluluskan notis-notis pindahan diberi kepada penghuni-penghuni yang terlibat. Tambahan penduduk juga diberi bantuan wang dan bantuan-bantuan lain seperti bahan binaan, kemudahan pengangkutan ke kawasan baru dan lain-lain lagi. Lokasi kampung bahru biasanya terletak di atas tanah rata dekat sebuah sungai dan mestilah kawasan yang mudah didatangi.⁶ Wang gantirugi dibayar iaitu £40 bagi setiap keluarga. Di samping itu, elaun subsidi sebanyak \$12 bagi setiap anggota keluarga juga akan diberi bagi tempoh dua hingga lima minggu. Kampung-kampung bahru yang dibina di fasa awal diletakan berhampiran jalan-jalan utama untuk memudahkan tentera-tentera berulang-alik ke situ. Di samping itu terdapat kemudahan asas seperti bekalan api dan air serta kemudahan lain seperti sekolah, kebersihan dan sebagainya.⁷

Secara amnya terdapat 4 jenis kampung bahru yang utama iaitu:-

- (a) kategori "A" - merupakan kampung-kampung baru yang dibina di atas tanah dan hutan yang telah diterangkan.
 - (b) kategori "B" - iaitu kampung-kampung bahru yang dibina sekelilingi dan meresapi beberapa kampung kecil yang lain.
 - (c) kategori "C" - ialah jenis kampung bahru yang dikaitkan dan mempunyai intergrasi dengan bandar tetapi mengekalkan identiti sendiri.
 - (d) kategori "D" - iaitu kampung bahru yang dibina melalui cantuman beberapa kampung yang lain.
- Kampung Bahru Ampang merupakan gabungan kategori "A" dengan kategori "D". Kampung ini bermula sebagai Kampung Lama Ampang dengan lebih kurang 500 buah rumahtangga yang mempunyai penduduk yang sah dari sisi undang-undang.⁹ Apabila program

petempatan semula dilancarkan, sebanyak 1000 yunit baru dibina di kawasan yang berhampiran dan disambungkan dengan kampung lama untuk membentuk kampung bahru kini, iaitu Kampung Bahru Ampang. Penduduk itu diberi kemudahan asas serta hak milik ke atas rumah dan tanah. Hanya sebilangan kecil penduduk di sini yang merupakan penghijrah dari kawasan yang lain yang kebanyakannya datang menetap di sini kerana kedekatan dengan pusat bandar. Pada permulaannya, pentadbiran kampung adalah dibawah Majlis Daerah dan hanya pada 1977 barulah terdapat pindahan kuasa ke pihak kerajaan. Pindaan ini telah memperlihatkan sedikit sebanyak pembaruan di dalam pentadbiran kawasan dan di dalam pemberian kemudahan serta pembaikan infrastruktur yang akan dibincangkan dalam bab-bab yang lain dalam kertas kajian ini.

2.2 Kedudukan dan Lokasi

Kawasan Kampung Bahru Ampang terletak kira-kira enam batu ke barat Kuala Lumpur. Kawasan ini adalah sebahagian daripada Mukim Ulu Langat iaitu salah sebuah daripada tujuh buah mukim di bawah Negeri Selangor.

2.3 Keadaan dan Infrastruktur Kawasan

Kawasan Kampung Bahru Ampang meliputi satu kawasan seluas 235 ekar. Kawasan ini terdiri daripada kawasan tanah pamah yang mempunyai jenis tanah pasir dan adalah merupakan berkas tanah lombong timah dan pinggir hutan yang telah diterangkan. Kawasan ini mempunyai ciri-ciri fizikal yang dapat disamakan dengan ciri-ciri yang terdapat pada lain-lain kampung bahru di Malaysia. Seperti juga dengan lain-lain kampung, kampung ini juga dibina dengan tergesa-gesa tanpa implementasi yang sempurna ataupun pentadbiran yang berkesan. Akibat daripadanya ialah infrastruktur dan keadaan fizikal yang kurang memuaskan. Kampung Bahru Ampang dilalui oleh suatu sistem jalanraya.

yang agak sempurna. Ia dihubungi dengan Kuala Lumpur oleh Jalan Ampang. Jalan ini merupakan sistem perhubungan yang utama di antara penduduk kampung bahru dengan pusat bandar kawasan berhampiran. Jalan ini bersama-sama dengan rangkaian yang utama ialah jalan dua lorong sepanjang musim yang diperbuat daripada "tar". Selain daripada itu, jalan-jalan lain yang melalui kawasan Kampung Bahru Ampang adalah kurang memuaskan. Dari segi bilangan jalan-jalan yang didapati boleh dikatakan bahawa kawasan ini mempunyai jumlah jalan-jalan yang mencukupi bagi kegunaannya. Tetapi segi mutunya, jalan-jalan ini adalah kurang memuaskan. Kebanyakan jalan-jalan di sini merupakan jalan satu lorong sepanjang musim yang dibina di masa dahulu apabila lombong-lombong timah masih beroperasi. Jalan-jalan ini bersama-sama dengan lorong-lorong yang wujud adalah terlalu lama dan dalam banyak kes, memerlukan pembaikan yang banyak. Di setengah-setengah kawasan, khasnya, di kawasan pedalaman, jalan-jalan dan lorong-lorong yang wujud adalah berlubang-lubang dan ditumbuhi oleh semak-samun di kedua sisinya. Tambahan pula, pertambahan rumah-rumah secara haram oleh penduduk setinggan mahupun oleh penghuni-penghuni yang sah telah menjadi penghalang utama kepada jalan-jalan di sini, menjadikan jalan-jalan lebih sempit dan sukar dilalui oleh kenderaan. Selain daripada itu, terdapat jalan-jalan di sini dibina secara tidak tentu arah dan dalam kebanyakan kes, keadaan ini adalah sangat mengelirukan. Pihak kerajaan pula tidak mengambil peduli tentang keadaan jalan-jalan di sini. Selama ini, kerajaan tidak mengadakan sebarang program untuk memperluaskan jalan-jalan di sini ataupun mengawal peluasan rumah secara haram yang boleh menghalang kecekapan jalan-jalan di sini. Keadaan fizikal yang kurang memuaskan juga kelihatan dalam sistem parit dan longkang yang kurang memuaskan itu.

Oleh kerana kampung ini dibina secara tergesa-gesa, di dapati ketiadaan sistem parit dan longkang yang sempurna di sini. Suatu kekurangan yang ketara ialah ketiadaan sistem parit monsoon di kawasan ini. Apa yang terdapat ialah parit-parit yang cetek yang kurang berkesan dalam musim-musim tengkujuh yang terjadi setiap tahun. Keadaan ini diperburukkan lagi oleh peluasan rumah yang dijalankan oleh penghuni-penghuni di sini yang menutupi parit-parit yang sedia ada. Industri berat di sini pula menggunakan parit-parit ini untuk membuang effluent memburukkan lagi keadaan ini. Oleh itu, apabila berlaku hujan yang lebat didapati bahawa kawasan ini mudah dilanda banjir. Banjir bukan sahaja memusnahkan harta dan tanaman tetapi juga memusnahkan jalag-jalan di sini, di samping menjadi penghalang utama antara kawasan ini dengan lain-lain kawasan berhampiran dan dengan pusat bandar. Kawasan paling teruk dilanda banjir ialah di sekitar jalan-jalan Tiga dan Enam. Kawasan ini lagi digunakan. Kawasan kajian mempunyai kemudahan asas yang mencukupi iaitu bekalan api dan air tetapi kekurangan adalah dari segi kekurangan sistem pembuangan najis yang sempurna. Hampir separuh daripada penduduk di sini masih mengamalkan sistem tandas lubang korek bawah tanah. Cara ini adalah kurang sihat tetapi kerajaan tidak pula mengambil peduli akan keadaan ini. Lain-lain kemudahan sosial dan komuniti adalah lebih menggalakkan. Kawasan ini mempunyai dua buah sekolah, dua buah depot polis, sebuah balai bomba dengan sebuah kereta bomba, lebih kurang dua buah gereja dengan beberapa kuil-kuil dan tokong Buddha. Dari segi kemudahan riadah pula, didapati kawasan ini mempunyai sebuah padang bolasepak dan sebuah gelanggang bola keranjang di hadapan depot polis. Terdapat juga sebuah Majlis Belia dan sebuah Dewan Komuniti yang disewakan untuk

fungsi-fungsi keugmaan, perkahwinan dan sebagainya. Sebuah klinik kerajaan memberi kemudahan kesihatan dan rawatan percuma kepada penduduk di sini. Terdapat juga klinik-klinik swasta di bandar lama. Kes-kes yang lebih sukar di rujuk ke Hospital Besar di Jalan Pahang.

Kawasan Kampung Bahru Ampang diletakkan di bawah pentadbiran sebuah Pejabat Majlis Daerah yang Berkerjasama dengan pihak Jabatan Kerja Raya untuk mengendalikan pentadbiran kawasan itu. Pejabat Majlis menjalankan kerja yang amat lu as daripada meluluskan lisen perniagaan kepada penyelesaian pertelingkahan tempatan. Sesperkara menarik yang harus dibandingkan di sini ialah bahawa bukan semua penduduk yang tinggal di kampung ini adalah penduduk yang sah. Kawasan ini juga mempunyai bilangan penduduk setinggan yang haram yang banyak. Penduduk ini mendirikan rumah-rumah mereka yang haram di tebing-tebing kolam-kolam lombong yang tidak lagi digunakan. Mereka menjadi persaingan dengan penduduk yang sah terhadap tanah yang terhad di kawasan ini.

Dari segi ekonomi pula didapati bahawa penduduk di sini menjalankan pelbagai ekonomi daripada industri berat seperti industri besi dan keluli kepada industri ringan seperti pemprosesan, pembungkusan dan perniagaan kecil seperti kedai makanan, kedai runcit dan sebagainya. Terdapat juga golongan yang mencari nafkah di pusat bandar. Oleh itu, penduduk di kawasan ini mempunyai hubungan yang erat dengan pusat bandar.

2.4 Taburan Penduduk

Dalam melihat kaitan di antara kawasan Kampung Bahru Ampang dengan masalah perumahan yang wujud di Malaysia, penulis ini telah melihat aspek taburan penduduk secara umumnya.

Beberapa aspek telah dilihat oleh penulis ini iaitu:-

- (i) purata jumlah penduduk
- (ii) purata bangsa dan jantina penduduk
- (iii) purata agama penduduk
- (iv) purata penduduk dalam lingkungan umur
- (i) purata jumlah penduduk

Purata jumlah penduduk di kawasan Kampung Bahru Ampang mengikut Banci Penduduk ialah 12,987 orang. Memandang bahawa luas tanah kawasan ini ialah 235 ekar, ini bererti lebih kurang 55 orang bagi setiap ekar persegi. Hal ini menunjukkan bahawa kawasan ini mempunyai luas tanah yang mencukupi untuk menampung penduduk di sini. Malahan, jumlah tanah di sini adalah mencukupi untuk menampung pertambahan dalam penduduk. Tetapi angka yang di dapati ini tidak mengira penduduk setinggan yang haram di sini. Penduduk inilah yang menghasilkan tekanan ke atas tanah yang terhad di sini.

(ii) purata bangsa dan jantina penduduk

Purata bangsa penduduk di sini dapat ditunjukkan oleh Jadual 2.1

Jadual 2.1: Purata bangsa Penduduk

Bangsa	Bilangan
Cina	11905
Melayu	657
India	426
Lain-lain	9
Jumlah	12987

Sumber: Jabatan Perangkaan Negara Malaysia, Kuala Lumpur, 1980

Jadual 2.1 menunjukkan bahawa majoriti penduduk di sini adalah dari bangsa Cina iaitu lebih kurang 92%. Ini adalah kerana ramai daripada penduduk di sini adalah berketurunan pelombong-pelombong yang hampir semuanya adalah dari bangsa Cina. Penduduk kaum yang lain ialah buruh-buruh kerajaan yang berbangsa Melayu dan Hindu yang meliputi 5% masing-masing.

Purata jantina penduduk kawasan kajian dapat dilihat dalam Jadual 2.2

Jadual 2.2: Purata jantina Penduduk

Terdas Agama

Jantina	Bilangan
Wanita	6366
Lelaki	6621

Sumber: Jabatan Perangkaan Negara Malaysia, Kuala Lumpur, 1980.

Jadual 2.3 menunjukkan bahawa kebanyakan daripada penduduk di sini adalah berketurunan Cina iaitu lebih kurang 92% dan agama aliran

Jumlah 12987

Sumber: Jabatan Perangkaan Negara Malaysia, Kuala Lumpur, 1980.

Jadual 2.2 menunjukkan bahawa taburan wanita dan lelaki di kawasan Kampung Bahru Ampang adalah lebih kurang sama rata. Ini telah menolong penulis mendapatkan responden wanita dan lelaki yang sama rata dalam kajian penulis ini.

(iii) purata agama penduduk

Satu lagi aspek yang telah dikaji oleh penulis adalah bersabit dengan purata penduduk yang mengemuti agama yang berbedasadi situ.

Purata agama penduduk kawasan kajian dapat dilihat dalam Jadual 2.3

Purata penduduk kampung bahru ini dalam lingkungan umur yang berlainan dapat dilihat di dalam Jadual 2.4

Jadual 2.3: Purata Agama Penduduk

Ugama	Bilangan
Buddha	8348
Confucian, Taoisma dan lain-lain	3521
Islam	657
Kristian	161
Tribal/Folk	1
Lain-lain	8
Tiada Agama	276
Jumlah	12987

Sumber: Jabatan Perangkaan Negara Malaysia, Kuala Lumpur, 1980.

Jadual 2.3 menunjukkan bahawa kebanyakan daripada penduduk di sini adalah beragama Buddha iaitu 64% dan ugama aliran Cina yang lain iaitu 27%. Ini adalah keranasebilangan besar penduduk di sini adalah dari keturunan Cina. Kumpulan yang tidak beragama dan kumpulan yang beragama Hindu merupakan kumpulan yang kedua besar di sini tetapi peratusan ini berbanding dengan peratusan yang beragama Cina adalah kecil kerana kedua kelompok ini cuma meliputi 5% daripada jumlah penduduk di sini. Lain-lain kumpulan ugama di sini adalah terlalu kecil misalnya kumpulan yang beragama Kristian cuma merupakan 1% daripada jumlah penduduk yang didapati di situ.

(iv) purata penduduk dalam lingkungan umum

Purata penduduk kampung bahru ini dalam lingkungan umur yang berlainan dapat dilihat di dalam Jadual 2.4

Jadual 2.4: Purata Penduduk dalam Lingkungan Umur

Umur	Bilangan
0-4	1514
5-9	1522
10-14	1453
15-19	1447
20-24	1399
25-29	1195
30-34	983
35-39	736
40-44	638
45-49	436
50-54	355
55-59	238
60-64	264
64 ke atas	757
Jumlah	12987

Sumber: Jabatan Perangkaan Negara Malaysia, Kuala Lumpur, 1980.

Mengikut Jadual 2.4, penduduk di kawasan Kampung Bahru Ampang adalah penduduk generasi kedua iaitu dalam lingkungan umur 0-29 tahun. Kumpulan ini meliputi lebih kurang 66% daripada jumlah penduduk di sini. Di dalam bab-bab kemudian, penulis akan melihat sejauhmanakah masalah perumahan wujud bagi golongan ini.

Penulis telah memilih lebih banyak responden dari bangsa Cina untuk membolehkan kajian ini mewakili majoriti penduduk. Sungguhpun demikian, penulis tidak juga mengabaikan rakyat dari bangsa yang lain dan oleh itu, penulis telah memilih 4% dan 3% dari bangsa Melayu dan Hindu untuk membolehkan penulis membuat perbandingan.

2.5 Latarbelakang Responden

Untuk melihat masalah perumahan di kawasan Kampung Bahru Ampang, penulis telah memilih 50 orang responden untuk membuat kajian mendalam dalam aspek sosial, ekonomi dan politik.

Di dalam bahagian ini, penulis akan melihat aspek latarbelakang responden yang dipilih oleh penulis dalam menjalankajiannya.

Beberapa aspek dalam latarbalakang responden telah dikaji oleh penulis termasuk:-

- (i) ras responden
- (ii) jantina responden
- (iii) umur responden
- (iv) pelajaran tertinggi yang dicapai
- (v) aliran sekolah responden

(i) ras responden

Ras responden dapat dilihat dalam Jadual 2.5

Jadual 2.5; Ras responden

lingkungan umur responden dapat dilihat dalam Jadual 2.7

Kaum	Bilangan	%
Cina	44	88
India	4	8
Melayu	2	4
Jumlah	50	100

Memandang bahawa jumlah penduduk yang paling banyak didapati ialah bangsa Cina, penulis telah memilih lebih banyak responden dari bangsa Cina untuk membolehkan kajian ini mewakili majoriti penduduk. Sunggahpun demikian, penulis tidak juga mengabaikan rakyat dari bangsa yang lain dan oleh itu, penulis telah memilih 4% dan 8% dari bangsa Melayu dan Hindu untuk membolehkan penulis membuat perbandingan.

(ii) jantina responden

Penulis telah juga melihat jantina responden dan didapati dalam Jadual 2.6

Jadual 2.6: Jantina Responden

Jantina	Bilangan	%
Wanita	21	58
Lelaki	29	42
Jumlah	50	100

Penulis cuba membuat satu perangkaan yang seimbang mengenai pembahagian jantina dalam kajian penulis ini. Penulis telah memilih 58% wanita dan 4% lelaki kerana purata penduduk wanita dalam kawasan ini adalah lebih besar berbanding dengan penduduk lelaki di sini. (Lihat Jadual 2.2)

(iii) umur responden

Lingkungan umur responden dapat dilihat dalam Jadual 2.7

Jadual 2.7: Umur Responden

Umur	Bilangan	%
0-19	8	16
20-39	25	50
40-49	12	24
59 ke atas	5	10
Jumlah	50	100

Jadual 2.4 menunjukkan bahawa purata penduduk yang paling banyak adalah dalam lingkungan umur antara 0 hingga 29 tahun. Memandang kepada hal ini, penulis telah memilih lebih ramai responden dalam lingkungan umur 20 hingga 39 tahun.

(iv) pelajaran tertinggi tercapai

Tingkat pelajaran yang dicapai oleh responden-responden juga akan dikaji di sini. Data ini dapat diperlihatkan dalam Jadual 2.8

Jadual 2.8: Pelajaran Tertinggi Responden

Jurusan Sekolah	Bilangan	%
Tidak bersekolah	27	54
Sekolah Rendah	12	24
Sekolah Menengah	11	22
Jumlah	50	100

Daripada Jadual 2.8, didapati bahawa lebih daripada separuh (iaitu 54%) daripada penduduk di sini adalah tidak berpelajaran. Sementara bilangan yang berpelajaran rendah dan menengah ialah 24% dan 22% masing-masing. Kekurangan pelajaran di kalangan penduduk di sini adalah satu masalah yang ketara dan kerajaan sepatut mengambil langkah-langkah sewajarnya untuk mengurangkan masalah ini.

(v) aliran sekolah responden

Selain daripada itu, penulis telah juga melihat aliran sekolah responden iaitu samada mereka itu datang dari aliran Cina, Melayu ataupun Tamil.

Maklumat ini dapat diperhatikan dalam Jadual 2.9

Jadual 2.9: Aliran Sekolah Responden

Aliran Sekolah	Bilangan	%
Cina	23	46
Melayu	6	12
Inggeris	3	6
Tamil	1	2
Jumlah	33	66

Jadual 2.8 menunjukkan bahawa cuma 33 orang ataupun 66% daripada penduduk di sini adalah yang mempunyai pelajaran. Jadual 2.9 pula menunjukkan bahawa antara 66% orang yang berpelajaran ini, 46% adalah dari aliran Cina dan cuma 12% adalah dari aliran Melayu. Yang 8% yang lain adalah dari aliran Inggeris dan Tamil. Pendidikan aliran Cina yang lebih tinggi di sini disokong oleh wujudnya sekolah-sekolah Cina di situ misalnya Sekolah Menengah Lai peng di mana didapati bahawa hampir semua penuntutnya adalah penduduk di kawasan kampung bahru.

Kernal Singh Sandhu pula menunjukkan bahawa terdapat antara 513,000 orang yang dipindahkan dalam 1970-80.

Syarat-syarat ini cuma merupakan teori sahaja. Sebenarnya dalam keadaan realiti, syarat-syarat ini tidak dipenuhi. Di dapati bahawa kebanyakan daripada kampung-kampung ini dibinadi atas kawasan-lalang dan kawasan lopak yang tidak sesuai untuk didiami.

Bekalan api diberi kepada kampung-kampung yang tergolong dalam kategori sektor "A" iaitu yang memerlukan kawalan polis. Oleh itu, lampu-lampu dipasang untuk menarangkan kawasan itu pada waktu malam. Di kawasan-kawasan ini, penduduk dapat menikmati bekalan api dengan memasang generator sendiri.

Nota-nota Bab

1. Parti Komunis Malaya sebenarnya bermula sebagai gerakan Anti-pemerintahan Jepun tetapi di akhir Perang Dunia Kedua, Parti ini telah bertukar alirannya menjadi suatu gerakan Anti-British dan mengeluarkan matlamat untuk mendirikan satu republik di Malaya.
2. Sandhu Kernal Singh, 'The Saga of the Squatter in Malaya' dalam Journal of Southeast Asian Studies, Vol. 5, No.1 1965.
3. Kernal Singh Sandhu (1960) menerangkan bahawa masalah darurat menjadi asas bagi pertumbuhan program-program petempatan semula penduduk ke kampung-kampung bahru di Malaya.
4. Sandhu, Kernal Singh, op. cit.
5. Terdapat sedikit percanggahan mengenai data-data yang diberi. Kajian menunjukkan bahawa terdapat 439 buah kampung-kampung bahru menjelang Sept., 1954. Director of Operations menunjukkan bahawa dalam 1953 terdapat 535 buah kampung dengan 563,000 orang dan 84 buah kampung lain dalam berbagai peringkat pembinaan. Kernal Singh Sandhu pula menunjukkan bahawa terdapat antara 513,000 orang yang dipindahkan dalam 1950-60.
6. Syarat-syarat ini cuma merupakan teori sahaja. Sebenarnya dalam keadaan realiti, syarat-syarat ini tidak dipenuhi. Di dapati bahawa kebanyakan daripada kampung-kampung ini dibinadi atas kawasan lalang dan kawasan lopak yang tidak sesuai untuk didiami.
7. Bekalan api diberi kepada kampung-kampung yang tergolong dalam kategori sektor "A" iaitu yang memerlukan kawalan polis. Oleh itu, lampu-lampu dipasangkan untuk menerangkan kawasan itu pada waktu malam. Di kawasan-kawasan ini, penduduk dapat menikmati bekalan api dengan memasang generator sendiri.

8. Nyce, Ryan, Chinese New Villages in Malaya: A Community Study, Gordon Shirle(ED)., Malayan Sociological Research Institute Ltd., 1973.
9. Data diperolehi daripada Pegawai Kampung Bahru dari Pejabat Majlis Daerah Ulu Langat.
10. Banci Penduduk 1980, Jabatan Perangkaan Negara Malaysia Kuala Lumpur, 1980.

BAB 3

FAKTOR SOSIAL

1.1 Pendahuluan

Di dalam bab ini, penulis akan melihat aspek sosial dan kaitannya dengan masalah perumahan di kawasan kampung Bahru Ampang.

Penulis akan cuba melihat sejauhmanakah dasar kenyataan bahawa kawasan kajian ini mengalami masalah dari segi sosial dengan menumpukan perhatian kepada tiga faktor penting iaitu kualiti perumahan, kesesuaian serta keperluan perumahan.

1.2 Kualiti Perumahan

Banci Penduduk 1970, mengumpul 17 data-data mengenai perumahan. ¹Antara ini, 6 daripadanya tidak sesuai untuk kualiti perumahan iaitu tentang kediaman (banglow berasingan, separuh berasingan, teras, panggah, rumah kedai dan sebagainya), jenis binaan (bertiang atau tidak), tempoh binaan, hakmilik dan bilangan kenderaan atau motor.

BAB 3

Yang sebelas data yang lain ada kaitan dengan kualiti perumahan dan boleh dikelaskan kepada 5 kategori utama iaitu:-

FAKTUR SOSIAL

A. Kemudi	- i.	bilangan isi rumah dan tempat kediaman
	ii.	bilangan orang dalam tempat kediaman
	iii.	bilangan bilik
B. Bahan-bahan Binaan	- iv.	bahan dinding luar
	v.	bahan bumbung
C. Keadaan Fizikal	- vi.	keadaan
D. Kesesuaian	- vii.	bekalan api
	viii.	bekalan air
E. Kemudahan	- ix.	kemudahan tandas
	x.	kemudahan bilik mandi
	xi.	kemudahan memasak

3.1 Pendahuluan

Di dalam bab ini, penulis akan melihat aspek sosial dan kaitannya dengan masalah perumahan di kawasan Kampung Bahru Ampang. Penulis akan cuba melihat sejauhmanakah benar kenyataan bahawa kawasan kajian ini mengalami masalah dari segi sosial dengan menumpukan perhatian kepada tiga faktor penting iaitu kualiti perumahan, kesesakan serta keperluan perumahan.

3.2 Kualiti Perumahan

Banci Penduduk 1970, mengumpulkan 17 data-data mengenai perumahan.¹ Antara ini, 6 daripadanya tidak sesuai untuk kualiti perumahan iaitu tempat kediaman (bangelow berasingan, separuh berasingan, teres, pangsapuri, rumah kedai dan sebagainya) asas binaan (bertiang atau tidak), tempoh binaan, hak milik dan bilangan kenderaan atau skuter.

Yang sebelas data yang lain ada kaitan dengan kualiti perumahan dan boleh dikelaskan kepada 5 kategori utama iaitu:-

A. Densiti	- i.	bilangan isirumah dan tempat kediaman
	ii.	bilangan orang dalam tempat kediaman
	iii.	bilangan bilik
B. Bahan-bahan Binaan	- iv.	bahan dinding luar
	v.	bahan bumbung
C. Keadaan Fizikal	- vi.	keadaan
	vii.	bekalan api
D. Kesenangan	- viii.	bekalan air
E. Kemudahan	- ix.	kemudahan tandas
	x.	kemudahan bilik mandi
	xi.	kemudahan memasak

3.1 Pendahuluan

Di dalam bab ini, penulis akan mengkaji aspek sosial dan kaitannya dengan masalah perumahan di Kampung Bahru Ampang. Penulis akan cuba melihat sejauhmana benar bahawa kawasan kajian ini mengalami masalah perumahan dari segi sosial dengan menumpukan perhatiannya kepada tiga faktor sosial yang penting iaitu kualiti perumahan, kesesakan perumahan serta keperluan perumahan.

3.2 Kualiti Perumahan

Banci Penduduk 1970, telah mengumpulkan 17 data-data mengenai perumahan.¹ Antara ini cuma 6 sahaja daripadanya tidak ada kaitan dengan kualiti perumahan kerana mereka merujuk kepada tempat kediaman (misalnya, bangelow berasingan, separuh berasingan, teres, pangsa, rumah kedai dan sebagai) asas binaan (bertiang atau tidak), tempuh binaan (iaitu masa unit itu dibina), kediaman, hakmilik dan bilangan kenderaan atau skuter. Yang sebelas data-data yang lain ada kaitan dengan kualiti perumahan dan boleh dikelaskan dalam 5 aspek kualiti perumahan seperti berikut:-

- A. Densiti - i. bilangan isirumah dan tempat kediaman
- ii. bilangan orang dalam tempat kediaman
- iii. bilangan bilik
- B. Bahan-bahan Binaan - iv bahan dinding luar
- v. bahan bumbung
- C. Keadaan Fizikal - vi keadaan
- vii bekalan api
- D. Kesenangan - viii. bekalan air
- E.

Skel Guttman mempunyai beberapa kelebihan walaupun faktor densiti tidak dimasukkan di dalam sekil tersebut. Penulis-penulis di sini telah menjumpai satu metode untuk mengatasi kekurangan ini iaitu berdasarkan sekil bandar dengan luar-bandar yang mengandungi 8 petunjuk dengan 4 aspek kualiti perumahan iaitu kemudahan (bilik mandi dan tandas), kesenangan (bekalan api dan air), asas binaan (dinding dan bumbung), dan keadaan.³

Perkara-perkara sekil yang sebenarnya mempunyai mutu dari yang paling tinggi ke yang paling rendah.⁴

Perkara-perkara ini ialah seperti berikut:-

8. Kemudahan bilik mandi, kolam mandi atau pancuran air.

7. kemudahan tandas: pengalir khas untuk tempat kediaman sahaja

6. Bahan dinding: batu-bata, konkrit atau batu-bata dan papan

5. Bekalan air: paip di dalam khas untuk kediaman sahaja.

4. Bekalan api: letrik

3. Bekalan air: paip

2. Kemudahan tandas: sebarang jenis.

1. Keadaan tempat kediaman: teguh atau mulai runtuh.

0. Tidak mempunyai sebarang di atas.

Merujuk kepada di atas, penulis-penulis ini telah memberi piawai kualiti perumahan yang minima ialah 4 mata pada sekil kualiti iaitu sekurang-kurangnya mengandungi tempat kediaman yang tidak dalam keadaan yang mulai runtuh, mempunyai kemudahan tandas tidak kira jenis mana dan mempunyai bekalan api dan air paip.⁵

Jadual 3.1: Kualiti Perumahan di Sem. M'sia 1970

(ii) Perkara	Di			Bawah		
	Bil.	Tempat	%	Bil.	Tempat	%
8. Kemudahan mandi	85723	5.92		1361917	94.08	
7. Kemudahan tandas	146897	10.15		1215020	83.93	
6. Bahan dinding	121765	8.41		1093255	75.52	
5. Bekalan air	118051	8.15		975204	67.37	
4. Api	160257	11.08		814947	56.29	
3. Bekalan air	54697	3.77		760250	52.52	
2. Kemudahan tandas	469770	32.45		290480	20.07	
1. Kemudahan keadaan	226536	15.65		63944	4.42	
0. Tiada perkara di atas	63944	4.42				
Jumlah	1447640	100.00		1447640	100.00	

- ' Kemudahan tandas: pengalir di dalam dan khas kepada tempat kediaman
- ' Kemudahan tandas sebarang jenis
- ' Bekalan air: paip di dalam dan khas kepada tempat kediaman
- ' Bekalan air: Sebarang jenis

Sumber: D.S.Gibbons, D.Z. Fernandez, Rabieyah Othman: Kualiti dan keperluan Perumahan di Semenanjung Malaysia, 1970, Kertas Kajian No. 7, Jabatan Perengkaan Negara Malaysia, Kuala Lumpur 1974, m.s. 52.

rumah y...
kayu dan...
di sini...
kayu seluruhnya, kini telah mempunyai wang untuk membuat...
peluasan dalam rumah dan bahagian yang baru biasanya dibina...
daripada batu. Sungguhpun demikian masih terdapat unit...
yang diperbuat daripada kayu seluruhnya iaitu 38%. Hanya...
sebilangan kecil iaitu 10% sahaja yang dibuat daripada batu...
seluruhnya dan ia biasanya merupakan unit-unit yang baru.

Penulis telah melihat kualiti perumahan kawasan kajian dengan menggunakan sekil Guttman.

Antara faktor-faktor yang dikaji oleh penulis ialah:-

- (i) Bahan binaan dinding luar
- (ii) Bahan binaan bumbung
- (iii) Keadaan fizikal rumah
- (iv) Kemudahan api dan air
- (v) Kemudahan bilik mandi dan tandas
- (vi) Kemudahan sosial lain
- (vii) Kemudahan riadah

(i) bahan binaan dinding luar

Di dalam mengkaji bahan binaan, penulis telah melihat bahan binaan dinding luar. Jumpaan ini dicatatkan dalam Jadual 3.2

Jadual 3.2: Bahan binaan
dinding luar

Bahan binaan	Bilangan	%
Seluruh kayu	19	38
Separuh kayu/batu	25	52
Seluruh batu	5	10
Jumlah	50	100

Di dalam Jadual 3.2, kelihatan bahawa lebih daripada separuh rumah yang didapati di sini adalah dibuat daripada separuh kayu dan batu. Biasanya, keadaan ini wujud kerana penduduk di sini yang mempunyai rumah yang dahulunya dibuat daripada kayu seluruhnya, kini telah mempunyai wang untuk membuat peluasan dalam rumah dan bahagian yang baru biasanya dibina daripada batu. Sungguhpun demikian masih terdapat yunit yang diperbuat daripada kayu seluruhnya iaitu 38%. Hanya sebilangan kecil iaitu 10% sahaja yang dibuat daripada batu seluruhnya dan ia biasanya merupakan yunit-yunit yang baru.

Bahan binaan bumbung rumah-rumah di sini dapat dilihat dalam Jadual 3.3.

Jadual 3.3: Bahan Binaan
Bumbung

Bahan Binaan	Bilangan	%
Zink	44	88
Tiles	5	12
Jumlah	50	100

Jadual 3.3 menunjukkan bahawa 88% atau 44 yunit daripada kediaman yang dipilih adalah diperbuat daripada kepingan zink sedangkan yang 12% yang lain dibuat daripada 'tiles'. Jadual-jadual 3.2 dan 3.3, penulis dapat merumuskan bahawa dari segi bahan binaan kawasan kajian mempunyai bahan-bahan yang agak sempurna. Bahan-bahan yang didapati itu tidak merupakan bahan-bahan yang buruk atau tidak sesuai untuk kediaman.

(iii) keadaan fizikal rumah

Satu lagi aspek kualiti rumah yang dikaji oleh penulis ialah keadaan fizikal rumah-rumah di sini. Aspek ini dapat dilihat dalam Jadual 3.4.

Di dalam Jadual ini, penulis telah menggunakan ukuran baik, sederhana dan buruk.⁷

Jadual 3.4: Keadaan Fizikal
Rumah

Keadaan Fizikal	Bilangan	%
Baik	11	22
Sederhana	32	64
Buruk	7	14
Jumlah	50	100

Merujuk kepada Jadual 3.4, penulis mendapati bahawa keadaan rumah di kawasan kajian adalah agak sempurna dengan 64% berada dalam keadaan sederhana, 22% dalam keadaan yang baik dan 14% dalam keadaan yang buruk. Oleh itu, hanya peratusan yang sangat kecil sahaja yang mempunyai kualiti yang boleh dikatakan buruk.

Berdasarkan kepada sekil Kualiti Perumahan, didapati bahawa rumah-rumah di kawasan Kampung Bahru Ampang sebenarnya, berada di dalam keadaan yang di atas sekil tersebut. Lebih daripada separuh unit-unit disini adalah di atas had minima piawai dan hanya sebilangan yang amat kecil yang terletak di bawahnya.

(iv) Kemudahan api dan air

Sekil Kualiti Perumahan telah meletakkan kemudahan api dan air sebagai sebahagian daripada peruntukannya. Penulis ini telah juga melihat aspek ini dalam kawasan kajian dan perjumpaan ini digambarkan dalam Jadual 3.5.

Jadual 3.5: Kemudahan

Api dan Air

Bekalan	Bilangan	%
Api	50	100
Air	50	100
Jumlah	50	100

Jadual 3.5 menunjukkan bahawa kesemua 50 buah rumah yang dikaji oleh penulis ini mempunyai kemudahan bekalan air dan air. Memandang kepada Sekil Kualiti Perumahan, pembekalan kemudahan api dan air adalah perlu bagi menentukan kualiti minima perumahan. Ini bererti bahawa rumah-rumah di kawasan Kampung Bahru Ampang mencapai piawai yang minima iaitu sekil hitungan 4-mata⁸.

(v) Kemudahan tandas dan bilik mandi

Sekil Kualiti Perumahan juga telah meletakkan kemudahan tandas(apa jenis) dan bilik mandi sebagai suatu daripada kemudahan yang asas yang mesti disediakan bagi menentukan kualiti perumahan yang paling asas. Sekil ini memberikan kedua-dua kemudahan sekil yang tinggi iaitu mata 8 dan 7. Penulis telah melihat penyediaan kedua aspek ini dalam Jadual 3.6.

Jadual 3.6: Kemudahan
Tandas dan Bilik mandi

Kemudahan	Bilangan	%
Bilik mandi	50	100
Bilik tandas	50	100
Jumlah	50	100

3.3 Kemudahan Sosial Lain

Selain daripada itu, penulis ini telah juga melihat kemudahan sosial lain yang didapati di kawasan kajian ini. Kemudahan ini, walaupun tidak termasuk di dalam sekil kualiti perumahan tetapi, penulis ini percaya bahawa ia masih penting dalam menentukan mutu kehidupan penduduk ini.

Jadual 3.6 menunjukkan bahawa semua rumah-rumah yang dipilih mempunyai kemudahan tandas dan bilik mandi. Ini bermakna bahawa kawasan ini mencapai kualiti piawai yang minima berdasarkan sekil yang dipilih. Tetapi seperkara menarik di sini ialah tidak semua rumah-rumah di sini mempunyai sistem yang moden iaitu sistem tandas pam. Penulis mendapati bahawa kurang daripada separuh daripada rumah-rumah di sini mempunyai sistem jenis ini.⁹ Keadaan ini timbul kerana tidak ada implementasi dari pihak kerajaan untuk menentukan bahawa sistem tandas pam diadakan di dalam semua rumah-rumah di sini. Penulis ini berpendapat bahawa sistem ini adalah sangat penting dari segi kesihatan dan kebersihan. Sistem tradisional seperti sistem baldi atau sistem korek bawah tanah walaupun masih dapat berfungsi dengan sempurna tetapi tidak sihat ataupun bersih. Kerajaan tidak mengambil berat tentang hal ini, seolah-olah tidak peduli kepada kebajikan penduduk di sini. Kerajaan hanya memberi pilihan kepada mereka. Sesiapa yang ingin mengadakan sistem tandas pam dikehendaki mengupah kontraktornya yang tersendiri dan ini biasanya menjadi penghalang utama kerana kos mengupah kontraktor dan memasang sistem biasanya memakan perbelanjaan yang besar.

Sungguhpun demikian, rumah-rumah di sini masih mencapai kualiti perumahan yang memenuhi syarat-syarat yang ditetapkan oleh sekil tersebut.¹⁰ Yang berkurang di sini ialah keadaan ini boleh diperbaiki untuk meninggikan mutu hidup penduduk di sini.

3.3 Kemudahan Sosial Lain

Selain daripada itu, penulis ini telah juga melihat kemudahan sosial lain yang didapati di kawasan kajian ini. Kemudahan ini, walaupun tidak termasuk di dalam sekil kualiti perumahan tetapi, penulis ini percaya bahawa ianya masih penting dalam menentukan mutu kehidupan penduduk ini.

ini boleh di Jadual 3.7: Kemudahan Sosial Lain

Jenis Kemudahan Sosial	Ada	Tidak Ada
Rehab Polis		
Pejabat Pos		
Balai Bomba		
Hospital		
Tempat Ibadat		
Bank		
Sekolah Rendah		
Sekolah Menengah		
Perhentian Bas		
Rukun Tetangga		
Telefon Awam		
Pembuangan Sampah		

Jadual 3.7 menunjukkan bahawa kawasan kajian ini mempunyai kemudahan sosial yang mencukupi untuk membolehkan mereka menjalankan kehidupan yang sempurna. Tetapi masih terdapat beberapa kekurangan di sini yang penulis berasa jikalau diberi akan dapat menambahkan lagi mutu hidup penduduk di kawasan ini.

Hospital besar di kawasan ini. Buat sementara waktu, kes-kes Salah suatu kekurangan di sini, ialah ketiadaan kemudahan yang serius dirujuk kepada Hospital Besar di Jalan Pahang. Ini hanya dapat dijalankan dengan lancar jikalau kes-kes ini

ini boleh ditunggu untuk dihantar ke Jalan Pahang yang tidak berdekatan. Tetapi kes-kes seperti kemalangan tidak boleh tunggu untuk dihantar ke hospital yang begitu jauh. Satu lagi kekurangan yang dialami oleh penduduk di sini ialah yang berkaitan dengan ketiadaan telefon awam. Penduduk di sini dikehendaki meminjam telefon daripada kedai-kedai kopi dan runcit dan peniaga-peniaga ini biasanya mengenakan kadar bayaran yang tinggi dan juga tidak membenarkan peminjam membuat panggilan ke wilayah-wilayah lain. Kawasan ini tidak mempunyai kemudahan perkhidmatan pos. Penulis berpendapat bahawa pihak berkuasa harus menyediakan kemudahan ini. Buat masa kini, penduduk di sini dikehendaki mengirimi surat-surat mereka di bandar yang jauh dan ini banyak menyusahkan mereka.

Penulis ini berpendapat bahawa kerajaan harus memberi kemudahan-kemudahan yang kini tidak dinikmati oleh penduduk di sini. Ini adalah kerana penduduk di sini jika diberi kemudahan ini memang akan dapat mempertingkatkan mutu kehidupan mereka itu. Masalah perumahan bukan sahaja meliputi kekurangan dalam unit-unit fizikal tetapi juga meliputi aspek-aspek sosial juga.

3.4 Kemudahan Riadah

Satu lagi aspek sosial yang dilihat oleh penulis adalah yang bersabit dengan kemudahan riadah yang didapati di kawasan kajian.

Kemudahan riadah yang boleh dijumpai di dalam kawasan ini boleh dilihat di dalam Jadual 3.8. Bagi aspek sosial, penulis ini telah mengkaji aspek kesihatan dalam kawasan di kawasan kajian.

Jadual 3.8: Kemudahan Riadah

Kemudahan Riadah	Ada	Tidak Ada
Padang bolasepak		
Gelanggang bola keranjang		
Gelanggang bola jaring		
Gelanggang bola tennis		
Dewan Komuniti		
Padang mainan kanak-kanak		
Perpustakaan Awam		

Jadual 3.8 menunjukkan bahawa kawasan Kampung Bahru Ampang menikmati kemudahanriadah yang mencukupi bagi menyempurnakan kehidupan penduduk di sini.

Walaupun demikian, aspek ini masih beberapa kelemahan misalnya kekurangan kemudahan yang dikhaskan kepada golongan yang berumur di bawah umur belasan. Kemudahan yang diberi hanyalah kepada golongan belasan umur dan di antara golongan dewasa tetapi seolah-olah penduduk kanak-kanak diabaikan. Ini jelas kelihatan dalam ketiadaan kemudahan taman mainan kanak-kanak ataupun pemberian Perpustakaan Awam. Kemudahan ini bukan sahaja memberi perkhidmatan kepada kanak-kanak tetapi juga kepada orang dewasa. Penulis ini berpendapat bahawa pihak berkuasa patut memberi kemudahan ini kepada penduduk di sini.

3.5 Kesusakan

Dalam melihat masalah perumahan dari segi sosial, penulis ini telah mengkaji aspek kesusakan dalam kawasan di kawasan kajian.

Bilangan purata orang bagi sesebuah bilik biasanya digunakan untuk mengukur kesesakan dalam sesuatu kawasan itu.¹¹ Di Semenanjung Malaysia terdapat lebih kurang 2.4 orang bagi sesebuah bilik di kawasan bandar dan lebih kurang 2.8 orang bagi sesebuah bilik di kawasan luarbandar.¹² Bangsa-bangsa Bersatu pula menggunakan ukuran 3 orang bagi sesebuah bilik untuk menunjukkan kesesakan. Kawasan yang mempunyai lebih daripada bilangan yang lebih daripada 3 orang bagi sesebuah bilik adalah dianggap sebagai mengalami kesesakan. Walaupun faktor kesesakan tidak dinyatakan di dalam Sekil Perumahan, penulis ini berpendapat bahawa aspek ini adalah sangat penting dalam menyelidiki masalah perumahan dari segi sosial. Penulis-penulis yang membentuk sekil ini telah memberi alternatif lain untuk melihat faktor kesesakan iaitu menggunakan kriteria 4 orang bagi sesebuah bilik bagi kawasan luarbandar dan 3 orang bagi sesebuah bilik di kawasan bandar. Penulis-penulis ini telah menunjukkan bahawa terdapat 38.7% atau 599,836 yunit-yunit dari kediaman di Semenanjung Malaysia yang mempunyai kepadatan lebih daripada 3 orang bagi sesebuah bilik dan lebih kurang 24.1% atau 349,135 yunit-yunit kediaman yang mempunyai 4 orang bagi sesebuah bilik. Jumlah penduduk ialah 2,889,196 orang menduduki 484,250 bilik iaitu purata 6 orang bagi sesebuah bilik. Untuk mendapatkan purata 4 orang bagi sesebuah bilik, bermakna sebanyak 238,049 buah bilik yang lain dengan hitungan 2.3 orang bagi sesebuah bilik adalah diperlukan. Untuk mendapatkan purata 3 orang bagi sesebuah bilik, sebanyak 576,958 bilik atau 269,422 yunit kediaman perlu dibina.¹⁴ Diperlukan tambahan tanah ialah 559,902 yunit-yunit. Untuk mengurangkan kepadatan kepada 4 orang bagi sesebuah bilik, sebanyak 177,307 yunit-yunit adalah diperlukan sementara 928,310 yunit-

Selain daripada itu, kediaman-kediaman ini harus juga di sediakan dengan segala kemudahan asas seperti bekalan api, air dan tandas supaya mencapai kualiti piawai yang minima iaitu mata 4.

Berdasarkan kepada kawasan kajian, Banci Penduduk 1980, menunjukkan bahawa bilangan penduduk di sini ialah 12,987 orang serta jumlah rumah tangga ialah 2061 unit-unit dan saiz purata rumah tangga ialah 6.30.¹⁵ Kriteria yang ditetapkan oleh Bangsa-bangsa Bersatu ialah 3 orang bagi kawasan bandar. Ini bermakna bahawa kawasan ini mengalami kesesakan lebih kurang dua kali daripada angka yang ditetapkan oleh pihak Bangsa-bangsa Bersatu.

Penulis berharap bahawa kerajaan akan bertindak dengan sewajarnya untuk melegakan keadaan kekurangan itu.

3.6 Keperluan Perumahan

Ramesh Chander telah membuat perhitungan tentang bilangan-bilangan unit-unit yang diperlukan berdasarkan pertambahan penduduk serta keperluan menggantikan unit-unit lama bagi tahun-tahun 1970 hingga 1990. Mengikut beliau sebanyak 1.92 juta hingga 2.23 juta unit-unit baru adalah diperlukan untuk membekalkan keperluan perumahan di Semenanjung Malaysia. Penulis-penulis telah membuat rumusan keperluan perumahan bagi tahun 1970 adalah sebanyak 333,366 unit-unit baru yang diperlukan untuk mengurangkan kepadatan penduduk hingga ke hitungan 3 orang bagi sesebuah bilik dan untuk menggantikan unit-unit yang telah uzur. Jumlah yang memerlukan kemudahan bekalan api ialah 1,084,369 unit-unit; yang memerlukan bekalan air ialah 1,029,672 unit-unit; dan yang memerlukan kemudahan tandas ialah 559,902 unit-unit. Untuk mengurangkan kepadatan kepada 4 orang bagi sesebuah bilik, sebanyak 177,307 unit-unit adalah diperlukan sementara 928,310 unit-

yunit memerlukan api ; 873,613 yunit-yunit memerlukan bekalan air paip dan 403,843 yunit-yunit memerlukan kemudahan tandas.¹⁶

Dalam kes Kampung Bahru Ampang kelihatan keperluan perumahan adalah ketara memandangkan kesesakan yang wujud. Tetapi sejauhmana mana keperluan ini dapat diatasi masih belum ditentukan.

3. Untuk maklumat lanjut, sila rujuk Gibbons, D.S., et. al.
4. Lihat Gibbons, D.S., et. al.
5. Rujuk Gibbons, D.S., et. al.
6. Semua data-data diperolehi daripada Gibbons, D.S., et. al.
7. Yang dimaksudkan dengan baik di sini ialah keadaan
8. rumah yang dicat dengan cat yang baru, berada dalam keadaan fizikal yang teguh dan tidak memerlukan sebarang pembaikan serta keadaan perkerangan rumah yang kemas dan menarik. Yang berkeadaan buruk sebaliknya, ialah keadaan rumah yang tidak bercat ataupun mempunyai cat yang lama dan berketak-ketak serta mempunyai keadaan fizikal yang buruk, yang mulai retak dengan bumbung dan dinding luar yang berlubang dan kawasan perkerangan rumah yang kotor dan tidak dijaga dengan baik. Keadaan sederhana pula, ialah yang terletak di perantaraan iaitu mungkin bercat tetapi tidak perlu cat yang baru, berkeadaan yang teguh serta perkerangan rumah yang kemas.
8. Harus diingat bahawa maklumat yang dipungut di sini adalah maklumat daripada rumah-rumah yang sah atau rumah penghuni kampung bahru sebenar. Yunit-yunit estinggan yang bertaburan di sini tidak diambilkira kerana tujuan kajian ini adalah semata-mata untuk melihat penduduk kampung bahru sahaja dan bukan penduduk estinggan.

1. Lihat Banci Penduduk 1970, Jabatan Perangkaan Negara Malaysia, Kuala Lumpur, 1970.
2. Butir-butir ini disenaraikan di dalam Gibbons, D.S., Rabiayah Othman & Fernandez, D.Z., Kualiti dan Keperluan Perumahan dalam Semenanjung Malaysia, 1970, Kertas Kajian No. 7., Jabatan Perangkaan Negara Malaysia, Kuala Lumpur, 1974.
3. Untuk maklumat lanjut, sila rujuk Gibbons, D.S., et. al.
4. Lihat Gibbons, D.S., et. al.
5. Rujuk Gibbons, D.S., et.al.
6. Semua data-data diperolehi daripada Gibbons, D.S., et. al.
7. ~~Yang dimaksudkan dengan baik di sini ialah keadaan~~
 6. rumah yang dicat dengan cat yang baru, berada dalam keadaan fizikal yang teguh dan tidak memerlukan sebarang pembaikan serta keadaan perkarangan rumah yang kemas dan menarik. Yang berkeadaan buruk sebaliknya, ialah keadaan rumah yang tidak bercat ataupun mempunyai cat yang lama dan berekah-rekah serta mempunyai keadaan fizikal yang buruk, yang mulai roboh dengan bumbung dan dinding luar yang berlubang dan kawasan perkarangan rumah yang kotor dan tidak dijaga dengan baik. Keadaan sederhana pula, ialah yang terletak di perantaraan iaitu mungkin bercat tetapi tidak perlu cat yang baru, berkeadaan yang teguh serta perkarangan rumah yang kemas.
8. Harus diingat bahawa maklumat yang dipungut di sini adalah maklumat daripada rumah-rumah yang sah atau rumah penghuni kampung bahru sebenar. Yunit-yunit setingga yang bertaburan di sini tidak diambilkira kerana tujuan kajian ini adalah semata-mata untuk melihat penduduk kampung bahru sahaja dan bukan penduduk setingga.

9. Lebih separuh daripada rumah-rumah yang dikeji di sini menggunakan sistem tandas korek bawah tanah.
10. Data-data yang diperolehi untuk membuat rumusan ini adalah berdasarkan kes rumah-rumah yang sah sahaja. Kawasan kajian juga mempunyai beberapa komuniti setinggan dan keadaan mereka mungkin berlainan.
11. Lihat Chander, Ramesh, "Housing Needs in Peninsular Malaysia 1970-1990", dalam Hamzah Sendut & Tan Soo Hai, (eds)., Public And Private Housing in Malaysia, Heinemann Education Books (Asia) Ltd., Hong Kong.
12. Lihat Chander, Ramesh, op. cit.
13. Penulis-penulis yang dimaksudkan di sini ialah Gibbons, D.S., et. al. BAB 4
14. Lihat Gibbons, D.S., et. al.
15. Banci Penduduk 1980, Jabatan Perangkaan Negara Malaysia Kuala Lumpur, 1980.
15. Lihat Chander, Ramesh, op. cit.
17. Lihat Gibbons, D.S., et. al. POLITIK
18. Rujuk kepada Gibbons, D.S., et. al.

4.1 Bidang dan Jenis Pekerjaan

Di dalam melihat masalah perumahan di kawasan Kampung Bahru Ampang, penulis ini telah juga melihat aspek ekonomi dan kaitannya dengan fenomena perumahan di kawasan tersebut. Salah satu aspek yang dilihat oleh penulis ialah yang berkaitan dengan bidang dan jenis pekerjaan penduduk kawasan kajian.

Untuk tujuan ini, penulis telah membahagikan bahagian ini kepada bahagian pertama yang melihat bidang dan jenis pekerjaan kawasan secara menyeluruh dan seterusnya bahagian lain dengan melihat bidang dan jenis pekerjaan secara spesifik iaitu dengan memilih 50 orang responden daripada kawasan tersebut.

BAB 4

Purata Bidang Pekerjaan kawasan ini dapat dilihat di dalam Jadual 4.1.

FAKTUR EKONOMI & POLITIK

4.1 Bidang dan Jenis Pekerjaan

Di dalam melihat masalah perumahan di kawasan Kampung Bahru Ampang, penulis ini telah juga melihat aspek ekonomi dan kaitannya dengan fenomena perumahan di kawasan tersebut. Salah satu aspek yang dilihat oleh penulis ialah yang berkaitan dengan bidang dan jenis pekerjaan penduduk kawasan kajian.

Untuk tujuan ini, penulis telah membahagikan bahagian ini kepada bahagian pertama yang melihat bidang dan jenis pekerjaan kawasan secara menyeluruh dan seterusnya bahagian lain dengan melihat bidang dan jenis pekerjaan secara spesifik iaitu dengan memilih 50 orang responden daripada kawasan tersebut.

Purata Bidang Pekerjaan kawasan ini dapat dilihat di dalam Jadual 4.1.

Mencari kerja	70	0.8
Di luar kawasan bahru	4360	45.0
Jumlah	9536	100.0

Nota:

997: tidak dapat penerangan yang cukup

998: tidak memberitahu jenis pekerjaan

Sumber: Banci Penduduk 1980, Jabatan Perangkaan Negara Malaysia
Kuala Lumpur, 1980.

Jadual 4.1: Purata Bidang Pekerjaan Penduduk

Bidang Pekerjaan	Bilangan	%
Profesional, Teknikal dll	136	1.4
Pentadbiran & Pengurusan	46	0.5
Kerani dan kerja berkaitan	338	4.0
Pekerja Jualan	572	6.0
Pekerja Perkhidmatan	332	3.4
Pertanian & Penternakan	110	1.0
Pengeluaran & Pengangkutan	3225	33.4
997/998	443	4.5
Lain-lain Mencari kerja	76	0.8
Di luar kuasa buruh	4360	45.0
Jumlah	9536	100.0

Nota:

997: tidak dapat penerangan yang cukup

998: tidak memberitahu jenis pekerjaan

Sumber: Banci Penduduk 1980, Jabatan Perangkaan Negara Malaysia
Kuala Lumpur, 1980.

Jadual 4.1 menunjukkan bahawa bidang pekerjaan yang paling banyak di dapati di dalam kawasan kampung bahru di sini ialah bidang yang terletak di luar kuasa buruh iaitu 45% atau 4360 orang yang terlibat. Bidang kerja yang dimaksudkan di sini ialah yang bersabit dengan pekerjaan perniagaan kecil yang dijalankan di sekitar perkarangan rumah seperti perniagaan runcit atau gerai makanan atau minuman. Di samping itu, terdapat juga sebarang pekerjaan yang bercorak kerja-kerja pemprosesan dan pembungkusan yang juga dilakukan di dalam rumah kediaman.

Bidang pekerjaan yang kedua besar yang didapati di sini ialah yang bersabit dengan bidang pengeluaran dan pengangkutan yang meliputi lebih kurang 33.4% atau 3225 orang. Antara bidang pekerjaan yang didapati di sini termasuklah kilang-kilang pembuat besi dan keluli dan sebagainya.

Lain-lain bentuk pekerjaan yang boleh dijumpai di sini adalah bertaburan kecil iaitu tidak suatupun yang melebihi 10%.

Di samping itu, penulis telah melihat purata jenis pekerjaan penduduk kawasan kajian itu. Perkara ini dapat dilihat dalam Jadual 4.2.

Nota:

99%: lapangan kerja

997/93: tidak dapat pemerungan cukup dan tidak menterai jenis pekerjaan

999: di luar kuasa buruh

Sumber: Banci Penduduk 1980, Jabatan Perangkaan Negara
Malaysia, Kuala Lumpur, 1980.

Jadual 14.2: Purata Jenis Pekerjaan Penduduk

Jenis Pekerjaan	Bilangan	%
Pertanian & Perikanan	283	2.9
Perlombongan & Kuari	52	0.5
Pengeluaran	1287	13.4
Elektrik, Gas & Air	10	0.1
Pembinaan	1332	13.8
Jualan Borong/Runcit	984	10.2
Perhubungan & Komunikasi	303	3.1
Kewangan & Insuran	85	0.9
Komuniti, Sosial & Perkhidmatan	76	0.8
996	76	0.8
997/998	100	1.1
999	4360	45.0
Jumlah	9636	100.0

Nota:

996: mencari kerja

997/998: tidak dapat penerangan cukup dan tidak memberi jenis pekerjaan

999: di luar kuasa buruh

Sumber: Banci Penduduk 1980, Jabatan Perangkaan Negara
Malaysia, Kuala Lumpur, 1980.

Jadual 4.2 menunjukkan bahawa jumlah jenis pekerjaan yang paling banyak di sini ialah pekerjaan yang terletak di luar kuasa buruh. Lain-lain jenis pekerjaan yang diamalkan di sini ialah pekerjaan pembuatan yang dijumpai dengan banyak di Jalan 11 dan Jalan 13.

Di samping itu, penulis ini telah melihat jenis pekerjaan tetap dan pekerjaan sampingan responden-responden yang telah dipilih. Perjumpaan penulis dapat dilihat di dalam Jadual 4.3 dan Jadual 4.4.

Jadual 4.3 Jenis Pekerjaan Responden

JENIS PEKERJAAN	Bil	%
1. Peniaga/Penjaja	4	8
2. Pengeluar	5	10
3. Buruh	4	8
4. Tukang	2	4
5. Kerani dan lain		
6. lain jenis pekerjaan		
7. pentadbiran	3	6
6. Suri rumahtangga	20	40
7. Bersekolah	8	16
8. Bersara	4	8
Jumlah	50	100

Daripada 50 responden yang diteliti, 17 orang sahaja yang bekerja di luar rumah. 17 orang ini adalah terdiri daripada suri rumahtangga. Kerja yang paling popular ialah membasuh pakaian (12%) dan menjaga anak 8%. Penulis mendapati bahawa sebab utama suri-suri rumahtangga menjalankan pekerjaan sampingan ialah untuk menyumbang kepada pendapatan keluarga. Kebanyakannya adalah daripada keluarga mempunyai purata pendapatan bulanan kurang daripada \$500. Ada pula yang mengatakan bahawa wang daripada pekerjaan sampingan boleh digunakan untuk perbelanjaan sendiri seperti membeli pakaian atau bermain mahjong dengan kawan-kawan...57/ sejiran.

Jadual 4.3 menunjukkan bahawa bilangan besar responden yang dipilih adalah surirumahtangga iaitu 40%. Pekerjaan utama di sini berupa pengeluaran dan perniagaan iaitu 10%. Jenis-jenis pengeluaran yang wujud ialah industri-industri berat seperti perkilangan besi dan keluli, mekanikal dan lain-lain. Terdapat juga industri rumah membungkus bahan-bahan makanan seperti kuaci, keropok, kacang tanah dan lain-lain. Perniagaan di kawasan ini berupa perniagaan runcit, kedai kopi, penjual suratkhbar dan lain-lain.

Jadual 4.4 Jenis Pekerjaan Sampingan Responden

Jenis Pekerjaan Sampingan	Bil	%
1. Menjahit	1	2
2. Beniaga Makanan	3	6
3. Memproses	1	2
4. Membasuh	6	12
5. Menjaga Anak	4	8
6. Tukang Gunting	2	4
7. Tidak ada pekerjaan sampingan	33	66
Jumlah	50	100

Daripada 50 orang responden yang ditemubual cuma 17 orang sahaja yang mempunyai pekerjaan sampingan. Kesemua 17 orang ini adalah terdiri daripada suri rumahtangga. Kerja yang paling popular ialah membasuh pakaian (12%) dan menjaga anak 8%.

Penulis mendapati bahawa sebab utama suri-suri rumahtangga menjalankan pekerjaan sampingan ialah untuk menyumbang kepada pendapatan keluarga. Kebanyakannya adalah daripada keluarga mempunyai purata pendapatan bulanan kurang daripada \$500. Ada pula yang mengatakan bahawa wang daripada pekerjaan sampingan boleh digunakan untuk perbelanjaan sendiri seperti membeli pakaian atau bermain mahjong dengan kawan-kawan sejiiran.

4.2 Pola Pendapatan dan Perbelanjaan

Dalam melihat faktor ekonomi dan kaitannya dengan Fenomena perumahan di kampung baru Cina, penulis telah melihat pola-pola pendapatan dan perbelanjaan yang diamalkan oleh penduduk di sana. Daripada maklumat-maklumat yang diberi penulis akan cuba mengkaji sejauhmanakah pola pendapatan penduduk adalah selaras dengan pola perbelanjaan mereka iaitu samada terdapat lebih ataupun kurang ditolak kos perbelanjaan bulanan.

Jadual 4.5 Pola Pendapatan Bulanan Keluarga

Pendapatan Bulanan (\$)	Bil.	%
299 ke bawah	3	6
300 - 399	4	8
400 - 499	11	22
500 - 599	6	12
600 ke atas	26	42
Purata = 592	Jumlah 50	100

Purata pendapatan bulanan penduduk didapati dengan membahagikan jumlah pendapatan yang dikumpul dengan jumlah 50 orang responden yang mengambil bahagian mengikut kajian separuh Penggal Rancangan Malaysia Empat, pendapatan yang tidak seimbang antara kaum dan antara kawasan bandar dan luar bandar dan antara wilayah masih luas. Pendapatan purata sebenar bulanan negara bagi tahun 1979 ialah \$417 sebulan menunjukkan kekurangan berbanding dengan \$459 yang dinyatakan dalam Rancangan Malaysia Empat.¹ Pendapatan purata se kampung bahru Ampang mengikut perkiraan penulis ialah \$592 iaitu lebih tinggi daripada pendapatan purata sebenar bulanan negara. Daripada Jadual 4.5, bilangan keluarga yang mendapat purata lebih daripada \$417 ialah 76% sementara yang mendapat purata kurang daripada \$417 ialah 24%.

Ini menunjukkan bahawa kedudukan pendapatan purata bulanan kawasan kajian boleh dianggap tinggi berbanding dengan Rancangan Malaysia Empat memperuntukkan bahawa golongan miskin ialah golongan yang mendapat jumlah pendapatan purata bulanan kurang daripada \$500 bagi Semenanjung Malaysia.² Pendapatan purata kampung bahru Ampang ialah \$592 iaitu di atas tahap minima yang ditetapkan oleh kerajaan. Ini bermakna bahawa penduduk kawasan ini tidak digolongkan ke dalam kategori penduduk miskin. Peratus penduduk di kawasan ini yang mendapat pendapatan kurang daripada \$500 sebulan ialah 56% berbanding dengan 42% yang mendapat pendapatan di bawah \$500. Ini menunjukkan bahawa kurang daripada separuh penduduk di sini yang dapat digolongkan dalam kategori penduduk miskin berdasarkan matlamat Rancangan Malaysia Empat.

Kajian separuh Penggal Rancangan Malaysia Empat menunjukkan bahawa pendapatan purata sebenar sebulan bagi setiap isi-rumah kaum Cina bagi Tahun 1979 di Semenanjung Malaysia ialah \$565.³ Kawasan kampung bahru Cina mendapat pendapatan purata sebenar sebulan sebanyak \$592. Peratus keluarga yang mendapat pendapatan purata bulanan lebih daripada \$565 ialah 54% berbanding dengan 46% yang mendapat pendapatan purata bulanan di bawah \$565.

Kawasan kajian adalah tergolong di dalam sektor bandar. Kajian separuh Penggal Rancangan Malaysia Empat menunjukkan bahawa pendapatan purata sebenar bulanan sektor bandar ialah \$587 berbanding dengan pendapatan purata sebenar bulanan kampung bahru Ampang sebanyak \$592. Ini menunjukkan bahawa peratus penduduk yang mempunyai pendapatan purata sebenar bulanan lebih daripada \$592 ialah 42% berbanding dengan 58% yang mendapat pendapatan purata kurang daripada angka itu.

Jadual 4.6

Purata Perbelanjaan Bulanan bagi setiap keluarga

Jenis Perbelanjaan	Purata Perbelanjaan Bulanan Setiap Keluarga (\$)
--------------------	---

1. Elektrik	60
2. Air	60
3. Belanja Makan	120
4. Belanja Pakaian	100
5. Sekolah Anak	100
6. Lain-lain	200

Jumlah	640
---------------	------------

Penulis mendapat maklumat di Jadual 4.6 dengan mengira semua kos perbelanjaan dan membahaginya dengan 50 responden untuk mendapatkan purata perbelanjaan bulanan bagi setiap keluarga. Daripada itu penulis mendapati bahawa jumlah perbelanjaan bulanan bagi setiap keluarga ialah \$640.

Mengikut data daripada Jadual 4.5, penulis dapati bahawa 52% daripada penduduk di sini mendapati purata pendapatan bulanan yang kurang daripada \$599. Ini bermakna bahawa pendapatan bulanan mereka adalah kurang dari tidak dapat menampung perbelanjaan bulanan mereka.

Sungguhpun demikian, penulis patut mengingatkan pembaca bahawa data-data yang diperolehi adalah cuma merupakan satu anggaran sahaja dan tidak dapat mewakili keadaan yang sebenarnya.

4.3 Syarat-syarat memiliki atau menyewa rumah setta flat kos rendah kerajaan.

Syarat-syarat untuk memiliki atau menyewa rumah awam di Wilayah Persekutuan adalah terletak di bawah tanggungjawab dua badan iaitu DBKL dan PKNS.

Jadual 4.7

Jadual menunjukkan syarat-syarat bagi
memiliki rumah awam kos rendah yang
dikendalikan oleh DBKL dan PKNS

Syarat-syarat	DBKL	PKNS
1. Syarat pemilikan rumah, tanah dan lain-lain harta sebelum pemohonan	Pemohon mesti tidak memiliki rumah atau tanah	Tiada rumah atau tanah
2. Peruntukan lain	1) Penghuni setinggan di mana projek perumahan dijalankan 2) Orang-orang yang tinggal jauh dari K.L. tetapi mempunyai pekerjaan di bandar	Orang-orang yang terlibat di dalam usaha-usaha mendirikan projek perumahan awam termasuk setinggan yang terlibat dalam projek-projek berkenaan.
3. Kewarganegaraan	Warganegara Malaysia	Warganegara Malaysia
4. Tanggungan keluarga	Mesti mempunyai keluarga	Mempunyai keluarga
5. Pendapatan bulanan	Kurang daripada \$500 sebulan	Kurang daripada \$300
6. Wang cagaran	Tidak kena wang muka	Tidak kena wang muka

Sumber: DBKL - Bahagian Perumahan 1984

PKNS - Bahagian Perancang 1984

Hal-hal yang bersabit dengan rumah dan tanah adalah di bawah tanggungjawab kerajaan. Sungguhpun demikian, syarat-syarat yang dikenakan kepada para pemohon rumah kos rendah adalah berbedza antara satu negeri dengan satu negeri.³

Dari segi syarat pemilikan calun misalnya, kedua-kedua DBKL dan PKNS memberi keutamaan yang lebih kurang sama iaitu kepada penduduk setinggan dan orang-orang yang terlibat secara langsung dalam projek-projek perumahan. Perbedzaan wujud apabila dibuat perbandingan antara syarat-syarat yang diberi oleh tiap-tiap negeri. Negeri Perak misalnya memberi keutamaan kepada kakitangan kerajaan setinggan. Melaka pula lebih mementingkan golongan penyewa dan Johor mengutamakan penyokong parti politik yang berkuasa serta kakitangan kerajaan negeri.⁴

Perbedzaan juga wujud dalam peruntukan pendapatan isirumah. Walaupun Rancangan Malaysia Empat memberi panduan kurang \$500 di Semenanjung Malaysia dan kurang \$700 di Sabah dan Sarawak. Tetapi peruntukan DBKL ialah kurang \$500 sementara peruntukan PKNS ialah kurang \$300. Perak pula memberi peruntukan kurang \$500, Melaka mengutamakan pendapatan antara \$301 - \$400 serta Johor pula memberi peruntukan kurang daripada \$750. Sebenarnya, kerajaan perlu mengadakan syarat-syarat yang sama dan seragam dalam semua negeri supaya menentukan bahawa pengagihan perumahan awam kos rendah yang lebih saksama.

Seperkara menarik di sini ialah syarat-syarat bagi pemohonan perumahan awam kos rendah tidak memberi peruntukan kepada penghuni kampung bahru. Penulis mendapati bahawa perkara ini wujud kerana penduduk kampung bahru mempunyai T.O.L. dan dianggap sebagai penduduk yang sah di kawasan kediaman mereka dan mengikut kerajaan, tidak ada keperluan untuk menempatkan semula penduduk di sana.

4.4 Peluang-peluang serta sikap penduduk kawasan kajian untuk memiliki rumah-rumah serta flat-flat yang disediakan oleh kerajaan.

Berujuk kepada Jadual 4.4 adalah jelas kelihatan bahawa kerajaan tidak menyediakan sebarang peruntukan bagi menggalakkan pemilikan rumah serta flat-flat awam di pihak penduduk kampung bahru. Ada beberapa sebab mengapa perkara ini wujud. Pertama sekali-kali, penduduk kampung tidak termasuk di dalam kategori penduduk miskin yang tidak mempunyai rumah atau tanah iaitu peruntukan utama bagi pemilikan rumah-rumah kerajaan. Sebaliknya, penduduk kampung bahru adalah pemegang T.O.L. yang sah dan dalam kos kampung bahru Ampang pula, merupakan pemilik-pemilik 'freehold'. Di samping itu, kerajaan juga tidak mempunyai sebarang hasrat bagi mempergunakan semula tanah yang sekarang ini merupakan kawasan kampung bahru Ampang, tetapi sebaliknya, kerajaan seolah-olah puashati membiarkan kawasan ini berada dalam keadaan asalnya.

Harus juga dilihat sikap penduduk di sini terhadap projek-projek perumahan kerajaan dan sejauhmanakah penduduk di sini ingin memohon untuk mendapatkan rumah kos rendah atau flat kerajaan.

Satu perkara menarik yang timbul ialah perasaan tidak puashati dan kurang percaya di kalangan penduduk kampung bahru Ampang terhadap kerajaan. Ramai daripada penghuni di sini enggan memohon untuk mendapatkan rumah-rumah kerajaan kerana berpendapatan bahawa mereka tidak mempunyai sebarang peluang bagi mendapatkannya. Hampir semua daripada mereka yang ditemuduga mengatakan bahawa langkah-langkah permohonan cuma sia-sia dan membuang masa sahaja kerana kerajaan tidak akan memberi mereka sebarang peruntukan. Ramai daripada mereka mempunyai pandangan sempit yang mempercayai bahawa

hanya golongan Bumiputra sahaja yang akan dipentingkan. Pada halnya, keadaan ini adalah perlu bagi mencapai matlamat Dasar Ekonomi Baru iaitu untuk membasmi jurang perbezaan di antara kaum.

Antara lain-lain sebab untuk tidak memohon yang dikemukakan oleh penduduk di sini ialah perasaan keberatan hati untuk meninggalkan kawasan dan kawan-kawan serta saudara mara. Ramai daripada mereka merupakan penghuni-penghuni yang telah duduk di situ sejak masa permulaan kampung berkenaan. Mereka telah berkahwin dan melahirkan anak di sana dan oleh itu mempunyai sentimen-sentimen yang kukuh terhadap kawasan berkenaan. Tambahan lagi, ramai daripada kawan-kawan mereka serta saudara mara mereka berada di situ ataupun di kampung-kampung lain yang berdekatan. Ada juga di antara mereka yang telah mengendalikan perniagaan mereka di situ samada di sekitar perkarangan rumah mereka ataupun di kawasan berdekatan dan oleh itu tidak mahu berpindah. Sikap penduduk di sini terhadap rumah serta flat kerajaan juga telah dipertimbangkan. Pendapat mereka adalah menggalakkan. Ramai daripada mereka tidak suka kepada kehidupan dalam flat yang mengikut mereka adalah sempit, terkurung, bising dan tidak mempunyai tanah. Rumah kerajaan tidak dapat diperluaskan sesuka hati sebagaimana yang dapat dibuat oleh mereka di kampung berkenaan.

Oleh itu, walaupun peluang bagi mereka memiliki rumah serta flat kerajaan adalah nipis, penduduk-penduduk di sini sendiri tidak pula inginkan mendapatkan rumah kerajaan. Mereka tidak mendapat sebarang peruntukan khas untuk membeli ataupun menyewa rumah serta flat kos rendah kerajaan. Keadaan ini tidak begitu serius kerana penduduk di sini sebenarnya tidak mempunyai sebarang kehendak untuk mendapatkan rumah-rumah kerajaan. Ramai daripada mereka tidak percaya bahawa mereka mempunyai peluang untuk mendapatkan rumah-rumah berkenaan.

4.5 Perbincangan

Di dalam bab ini penulis telah mengkaji aspek ekonomi serta politik dalam melihat fenomena perumahan di Wilayah Persekutuan khususnya yang dialami di kawasan kampung bahru Ampang.

Dari segi ekonomi, penulis mendapati bahawa penduduk di sini pada amnya bukanlah miskin. Jenis pekerjaan yang paling banyak dimiliki oleh penduduk di sini adalah jenis pembinaan (13.8%) dan pengeluaran (13.4%). Di dalam bidang pembinaan yang diamalkan oleh penduduk di sini ialah kontraktor pembinaan. Ada juga yang bekerja sebagai buruh pembinaan. Dalam bidang pengeluaran pula ialah perkilangan serta perindustrian berat seperti besi dan keluli, mekanikal dan lain-lain. Memandang kepada fakta-fakta ini, penduduk di sini sebenarnya memiliki pekerjaan yang agak sederhana dari segi gaji yang boleh didapati tambahan lagi. Rajah 4.5 menunjukkan bahawa purata penduduk di sini adalah antara \$300 - \$899 iaitu angka yang sederhana yang sewajarnya adalah mencukupi bagi mereka memiliki rumah-rumah awam kos rendah yang disediakan oleh kerajaan.

Selain daripada itu, penulis telah juga melihat aspek politik dengan melihat peranan kerajaan dalam menyediakan rumah awam kos rendah di Wilayah Persekutuan dan sejauhmanakah penduduk-penduduk di sini mempunyai peluang bagi memiliki rumah-rumah tersebut.

Kekurangan di dalam pelaksanaan program perumahan awam kos rendah ini akan mempengaruhi peluang penduduk di sini untuk memiliki rumah berkenaan. Sebenarnya, penduduk di sini tidak mendapat sebarang peruntukan khas untuk membeli ataupun menyewa rumah serta flat kos rendah kerajaan. Keadaan ini tidak begitu serius kerana penduduk di sini sebenarnya tidak mempunyai sebarang kehendak untuk mendapatkan rumah-rumah kerajaan. Ramai daripada mereka tidak percaya bahawa mereka mempunyai peluang untuk mendapatkan rumah-rumah berkenaan

dan oleh itu tidak mahu memohon. Yang lain pula mempunyai sentimen-sentimen yang kuat mengenai kawasan tersebut dan tidak mempunyai sebarang keinginan untuk meninggalkan corak hidup yang sedia ada.

2. Rancangan Malaysia 1980 - 85, Jabatan Perancangan Negara Malaysia, Kuala Lumpur
3. Kajinag Kerajaan Pengawal Rancangan Malaysia 1981 - 85, Jabatan Perancangan Negara Malaysia, Kuala Lumpur, Jadual 3 - 8, Bab III m.s. 104.
4. _____, Jabatan Negara Malaysia, Kuala Lumpur, Jadual 3 - 8, Bab III m.s. 104.

Note-nata Bab

1. Kajian Separuh Penggal Rancangan Malaysia Empat 1981 - 85, Bab 3 m.s. 103, Jabatan Percetakan Negara Malaysia, Kuala Lumpur 1981.
2. Rancangan Malaysia 1980 - 85, Jabatan Percetakan Negara Malaysia, Kuala Lumpur
3. Kajian Separuh Penggal Rancangan Malaysia Empat 1981 - 85, Jabatan Percetakan Negara Malaysia, Kuala Lumpur, Jadual 3 - 8, Bab III m.s. 104.
4. _____, Jabatan Negara Malaysia, Kuala Lumpur, Jadual 3 - 8, Bab III m.s. 104.

5.1 Rumusan

Di dalam kertas ini, penulis telah melihat masalah perumahan dan kaitannya dengan sebuah kampung bahku Cina. Penulis ini cuba melihat masalah ini dalam berbagai segi, iaitu fizikal, sosial, ekonomi dan politik dan sejauhmana masalah ini wujud dalam tiap-tiap satu aspek ini.

Satu masalah yang dialami oleh penduduk di sini ialah pembahagian saiz plot tanah untuk rumah yang tidak adil. Penulis mendapati bahawa masalah ini berpunca dari pemerintahan British yang tidak berkesan dan masih wujud hingga ke masa kini. Sebahaya ialah ketiadaan langkah-langkah pengawasan dari pihak berkuasa. Sebaliknya, kerajaan tidak peduli langsung akan masalah ini. Kerajaan tidak menjalankan sebarang langkah-langkah untuk mengawal pembahagian tanah yang lebih saksama, misalnya, peraturan-peraturan mengenai peluasan tanah yang tidak disahkan oleh kerajaan, pengenaan denda kepada **RUMUSAN & CADANGAN CADANGAN** peraturan ini dan sebagainya. Penduduk di sini pula, oleh kerana ketiadaan kawalan kerajaan telah berani mengadakan peluasan haram secara tertuka. Akibatnya, ialah timbulnya perselisihan fahaman dan pergaduhan antara jiran-jiran yang kerap berlaku di sana.

Satu lagi kelemahan fizikal di sini ialah keadaan jalannya dan sistem longkang yang tidak memuaskan. Penulis mendapati jalan-jalan di situ memerlukan pembaikan yang segera untuk menjadikannya sesuai untuk penggunaan dan sistem longkang di sini pula perlu ditubuhkan lagi di samping perlu juga dibersihkan longkang-longkang yang 'clogged'. Kerajaan tidak mengambil tindakan yang sewajarnya untuk memperbaiki keadaan itu. Adalah tanggungjawab Pejabat Rajlis Daerah untuk melaporkan keadaan jalan-jalan kepada JKR dan PUSK untuk mengadakan tindakan yang diperlukan tetapi penulis ini mendapati bahawa

5.1 Rumusan

Di dalam kertas ini, penulis telah melihat masalah perumahan dan kaitannya dengan sebuah kampung bahku Cina. Penulis ini cuba melihat masalah ini dalam berbagai segi iaitu fizikal, sosial, ekonomi dan politik dan sejauhmana masalah ini wujud dalam tiap-tiap satu aspek ini.

Satu masalah yang dialami oleh penduduk di sini ialah pembahagian saiz plot tanah untuk rumah yang tidak adil. Penulis mendapati bahawa masalah ini berpunca dari pemerintahan British yang tidak berkesen dan masih wujud hingga ke masa kini. Sebabnya ialah ketiadaan langkah-langkah pengawalan dari pihak berkuasa. Sebaliknya, kerajaan tidak peduli langsung akan masalah ini. Kerajaan tidak menjalankan sebarang langkah-langkah untuk mengesyorkan pembahagian tanah yang lebih saksama, misalnya, peraturan-peraturan melarang peluasan tanah yang tidak disahkan oleh kerajaan, pengenalan denda kepada sebarang sesiapa yang melanggar peraturan ini dan sebagainya. Penduduk di sini pula, oleh kerana ketiadaan kawalan kerajaan telah berani mengadakan peluasan haram secara terbuka. Akibatnya, ialah timbulnya perselisihan ~~fahan~~ dan pergaduhan antara jiran-jiran yang kerap berlaku di sana.

Satu lagi kekurangan fizikal di sini ialah keadaan jalanraya dan sistem longkang yang tidak memuaskan. Penulis mendapati jalan-jalan di situ memerlukan pembaikan yang segera untuk menjadikannya sesuai untuk penggunaan dan sistem longkang di sini pula perlu ditambahkan lagi di samping perlu juga dibersihkan longkang-longkang yang 'clogged'. Kerajaan tidak mengambil tindakan yang sewajarnya untuk memperbaiki keadaan itu. Adalah tanggungjawab Pejabat Majlis Daerah untuk melaporkan keadaan jalan-jalan kepada JKR dan PENS untuk mengadakan tindakan yang diperlukan tetapi penulis ini mendapati bahawa

pegawai-pegawai di sini tidak mengambil peduli akan keadaan di situ. Tambahan pula, pihak JKR dan PKNS biasanya mengambil masa yang lama untuk mengimplementasikan kerja-kerja itu dan oleh itu, keadaan ini bertambah buruk dan menjadi ancaman kepada penduduk di sini.

Dalam aspek sosial pula, penulis telah menggunakan Sekil Guttman yang mengatakan bahawa sekil piawai minima bagi kualiti rumah ialah mata 4 dan kawasan ini mencapai matlamat itu. Tetapi kawasan itu masih mengalami beberapa kekurangan dan yang paling ketara adalah yang bersabit dengan kekurangan kemudahan tandas pam. Yang banyak didapati ialah sistem tradisional iaitu sistem korek bawah tanah. Penulis mendapati bahawa kerajaan tidak menjadikan sistem tandas pam sebagai suatu peruntukan di dalam kawasan ini tetapi memberi keputusan ini kepada penghuni-penghuni di sini. Kerajaan tidak pula memberi pendidikan yang sewajar kepada penduduk akan kebaikan menggunakan sistem yang moden. Tambahan pula kos bagi pemasangan sistem ini yang tinggi dijadikan tanggungan langsung penduduk di sini dan oleh itu, ramai daripada mereka adalah kurang berminat. Penulis ini berpendapat bahawa sistem tandas pam harus diadakan kerana ia adalah lebih selamat dan bersih dari segi kesihatan.

Dari segi kesesakan pula penulis mendapati bahawa kawasan ini mengalami kesesakan yang agak buruk ialah 6.30 orang berbanding dengan sekil 4 orang yang disediakan oleh Bangsa - bangsa Bersatu. Kesesakan di sebabkan terutamanya oleh penduduk setinggan di sini. Langkah-langkah kerajaan untuk memindahkan penduduk ke kawasan yang baru tidak mencukupi kerana penduduk yang sah di sini sendiri yang bertanggungjawab memburukkan keadaan ini. Mereka menggalakkan setinggan dengan mendirikan rumah-rumah yang haram yang disewakan kepada penduduk setinggan. Kerajaan sendiri tidak sedar

utan. Sebagian 3.1, pemilik telah mendapat pinjaman sebesar

taraf pendapatan penduduk di sini.

taraf pendapatan penduduk di sini.

5.2 Cadangan-cadangan

Dalam bahagian 5.1, penulis telah membuat rumusan bahawa kawasan kampung bahru Ampang mengalami masalah perumahan bukan semata-mata dari segi ruang ataupun permintaan untuk rumah serta flat awam ataupun swasta tetapi lebih-lebih mengalami masalah setinggan serta beberapa kekurangan dalam kemudahan-kemudahan asas dan sosial. Masalah setinggan adalah suatu masalah besar. Kerajaan kini telah mulai sedar akan seriusnya keadaan ini. Mengikut Pegawai Kampung Bahru Ampang, pihak berkuasa telah mulai mengambil langkah-langkah tertentu di dalam mencegah masalah ini. Pejabat Daerah telah menubuhkan Unit Penguatkuasa Undang-undang yang bertujuan mencari dan merobohkan rumah-rumah setinggan untuk mengurangkan merebaknya ancaman setinggan. Biasanya, penghuni-penghuni setinggan diberi notis satu hari untuk berpindah. Denda tidak dikenakan dan 'leniency' tidak diberi. Selepas tempoh satu hari itu pegawai-pegawai DBKL dan unit Penguatkuasa Undang-undang ini akan merobohkan rumah tersebut secara paksaan jikalau perlu. Langkah kerajaan ini telah menjadikan penduduk setinggan ini tidak mempunyai kediaman. Sebenarnya, penulis rasa bahawa kerajaan sepatutnya menyediakan alternatif kediaman yang lain bagi penduduk setinggan yang rumah-rumahnya telah dirobohkan itu. Langkah ini telah diamalkan dengan berkesannya di bahagian tenggara kampung di sini. Kawasan ini telah diberi oleh sebuah syarikat swasta untuk projek-projek perumahan strukturnya sahaja. Selain daripada itu, kerajaan perlu juga membina suatu rangkaian parit-parit monsoon bagi mengendalikan sistem pengaliran di kawasan berkenaan. Peraturan-peraturan juga mesti dikenakan untuk menghalang penghuni-penghuni di sini daripada mengadakan peluasan rumah atau perkerangan rumah sehingga memutuskan rangkaian longkang-longkang yang sedia ada.

iaitu Tayee Development Company. Sebelum itu kawasan ini didiami oleh setinggan. Apabila tanah itu diberikan kepada syarikat tersebut, penduduk-penduduk setinggan di sini disuruh berpindah tetapi diberi alternatif kediaman lain di Flat-flat PKNS di Tasik Perdana. (Rujuk: Pejabat Majlis Daerah Ulu Langat, Mukim Ampang).
Sungguhpun kerajaan telah memulakan langkah-langkah bagi mengurangkan masalah setinggan di sini, suatu kekurangan yang masih belum diselesaikan oleh kerajaan bersabit dengan peranan penduduk-penduduk kampung bahru Ampang yang sah di dalam menggalakkan dari menyokong penimbunan rumah-rumah setinggan di situ. Penulis berpendapat bahawa kerajaan sepatutnya mengadakan peraturan-peraturan tertentu yang menghalang penduduk-penduduk di sini daripada menubuhkan kediaman-kediaman secara haram untuk tujuan penyewaan ataupun penjualan. Barang sesiapa yang didapati berbuat demikian sepatutnya dikenakan hukuman denda dan diberi amaran. Dengan mengurangkan penglibatan penduduk sah dalam hal ini, kerajaan akan dapat mengurangkan masalah setinggan di sini.

Lain-lain kekurangan seperti dalam ketiadaan suatu sistem pembuangan najis yang sempurna, kerajaan sepatutnya mengeluarkan akta memestikan penggunaan sistem tandas pam oleh semua penghuni. Untuk mengurangkan kos, kerajaan dapat menyediakan rangkaian pam-pam yang diperlukan. Dengan cara ini, penghuni hanya perlu mengeluarkan wang untuk menubuhkan strukturnya sahaja. Selain daripada itu, kerajaan perlu juga membina suatu rangkaian parit-parit monsoon bagi mengendalikan sistem penyaliran di kawasan berkenaan. Peraturan-peraturan juga mesti dikenakan untuk menghalang penghuni-penghuni di sini daripada mengadakan peluasan rumah atau perkarangan rumah sehingga menutupkan rangkaian longkang-longkang yang sediada.

Cadangan-cadangan di atas yang diberi oleh penulis adalah semata-mata untuk mengurangkan masalah-masalah yang sedang wujud di kawasan berkenaan. Adalah terletak di bawah tangan pihak berkuasa untuk mengambil inisiatif untuk membasmi masalah-masalah di kawasan tersebut supaya penduduk-penduduk di sini dapat menikmati mutu hidup yang lebih tinggi dan corak hidup yang lebih sempurna dan teratur.

3. Grimes Jr., Orville, P., Housing for Low Income Urban Families, Economic and Policy in the Developing Countries, The World Bank, Washington 1976.
4. Hassan Sandat, Tan See Hai (eds), Public and Private Housing in Malaysia, Heinemann Educational Books (Asia) Ltd., Hong Kong, 1979.
5. Malaysia, Perangkaan Malaysia 1976-1980, Jabatan Perangkaan Negara Malaysia, Lumpur, 1976.
6. Malaysia, Perangkaan Malaysia 1981-1985, Jabatan Perangkaan Negara Malaysia, 1981.
7. Malaysia, Rajisen Statistik Pengawal RMK 1983, Jabatan Perangkaan Negara Malaysia, 1983.
8. Harrison, Nathan & Lee, J.P., (eds), Housing in 3rd World Countries, Perspectives on Policy and Practices, Macmillan Press, 1979.
9. Ryce, Ryan, Chinese New Villages in Malaya, a Community Study, Gordon White (ed), Malayan Sociological Research Institute Ltd., 1973.
10. Wagelin, Miel A., Cost Benefit Analysis of Rehousing Squatters in Klang Valley Area, Peninsular Malaysia, Martinus Nijhoff Social Sciences Division, Leiden, Boston, 1978.
11. Wong Yoke Ying, Social Implications of Low cost Rehousing B.A. Academic Exercise, Dept. of Anthropology & Sociology Universiti Malaya, 1977/78.

Bibliografi

1. Dwyer, D.J., People and Housing in 3rd World Cities, Perspectives on the problem of spontaneous Settlements, Longman, N.Y. 1975.
2. Gibbons, D., Fernandez, N.Z., & Rabieyah Othman, Kualiti dan Keperluan Perumahan di Semenanjung Malaysia 1970, Kertas Kajian No. 7, Jabatan Perangkaan Negara Malaysia, Kuala Lumpur, 1970.
3. Grimes Jr., Orville, F., Housing for Low Income Urban Families, Economic and Policy in the Developing Countries, The World Bank, Washington 1976.
4. Hamzah Sendut, Tan Soo Hai (eds), Public and Private Housing in Malaysia, Heinemann Educational Books (Asia) Ltd., Hong Kong, 1979.
5. Malaysia, Rancangan Malaysia Ketiga 1976-1980, Jabatan Perangkaan Negara Malaysia, Lumpur, 1976.
6. Malaysia, Rancangan Malaysia Keempat 1981-1985, Jabatan Percetakan Negara Malaysia, 1981.
7. Malaysia, Kajian Separuh Penggal RME 1983, Jabatan Percetakan Negara Malaysia, 1983.
8. Munison, Hamish & Lea, J.P., (eds), Housing in 3rd World Countries, Perspectives on Policy and Practices, Macmillan Press, 1979.
9. Nyce, Ryan, Chinese New Villages in Malaya, a Community Study, Gordon Shirle (ed); MalayannSociological Research Institute Ltd., 1973.
10. Wegelin, Emiel A., Cost Benefit Analysis of Rehousing Squatters in Klang Valley Area, Peninsular Malaysia Martinus Nijhoff Social Sciences Division, Leiden, Boston, 1978.
11. Wong Yoke Ying, Social Implications of Low cost Rehousing B.A. Academic Exercise, Dept. of Anthropology & Sociology Universiti Malaya, 1977/78.

12. Yeh, Stephen h.k., Public Housing in Singapore: A Multy Disciplinary Study, S'pore University Press for Housing and Development Board, 1975.
13. Zulklifi Hamzah, Masalah Perumahan di Kawasan Setinggan Kampung Selamat K.L., Latihan Ilmiah, Jabatan Antropologi & Sosiologi, Universiti Malaya, 1977/78.